

Izhaja od leta 1959
Letnik XXXXII, št. 3
Hrastnik, 4.10.2002

STEKLAR

GLASILO POSLOVNE SKUPINE STEKLARNA HRASTNIK

Pogled v leto 2003

Vitrum -poslovanje

Sejem Tendence

Dan odprtih vrat

Dobri delavci - Simon Laznik

Logistični center

Recikliranje stekla

Poškodbe pri delu

Opal - kvaliteta stekla

Opal - iztok stekla

Opal - novi izdelki

Spremembe v brusilnici

Opal - zdravniški pregledi

Stedek - intervju Jadranka Nesladek

MISLI UREDNIKA...

Dopusti in nekakšno zatišje, ki ga je čutiti tudi na poslovnem področju v času poletnih mesecev, so botrovali temu, da se je konec avgusta in v prvih dneh septembra v naših podjetjih nabralo precej zanimivih informacij in novih poslovnih dogodkov, ki vam jih bomo predstavili v današnji številki našega glasila. Še posebej vas bi opozoril, da je bila na številne izražene želje po ogledu Steklarne Hrastnik sprejeta odločitev, da vas podjetji Steklarna Hrastnik - Vitrum in Opal

Hrastnik vabita ob dnevu odprtih vrat v svoje delovne sredine.

Zanimiv ogled, ki ga bomo dopolnili še z aktualnimi informacijami so zadostni razlogi, da se odzovete našemu vabilu. Ne pozabite na predhodne prijave, ki nam bodo v pomoč pri izvedbi in organizaciji prvega Dneva odprtih vrat.

Na svidenje torej do 12. oktobra.

Soniboj Knežak

POGLED V LETO 2003

S 1. januarjem 2002 se je Steklarna Hrastnik dokončno reorganizirala. Postali smo poslovni sistem z obvladujočo družbo Steklarna Hrastnik - skupina d.d. in odvisnimi družbami. Steklarna Hrastnik - skupina d.d. se tako ne ukvarja več s proizvodnimi, prodajnimi in drugimi poslovnimi dejavnostmi, ki so tipične za proizvodna podjetja, temveč je njena osnovna dejavnost upravljanje družb. Temu primerno je tudi organizirana, saj zaposluje majhno število visoko izobraženih in strokovno usposobljenih delavcev.

Člani nadzornega sveta Steklarne Hrastnik - skupina d.d. so ob sprejemanju razvojne politike podjetja do leta 2006 jasno izrazili svoja pričakovanja glede rasti podjetja in donosov na vložen kapital. Obseg poslovanja podjetja naj bi se na letnem nivoju povečeval v višini 10 %, medtem ko mora biti zagotovljen dobiček na lastniški kapital na nivoju vsaj 4 %. Z ozirom na pogoje, v katerih posluje poslovni sistem Steklarne Hrastnik v državi Sloveniji, in z ozirom na razmere na trgih, kjer naša podjetja tržijo v največji meri, so to izjemno ambiciozno postavljeni cilji, kar bo zahtevalo od posloводства Steklarne Hrastnik - skupina d.d. izraziti napor za doseg teh ciljev.

V strukturi naložb Steklarne Hrastnik - skupina d.d. imamo različna podjetja. Za podjetje Opal Hrastnik d.o.o. in Steklarna Hrastnik - Vitrum d.o.o. je jasno, da fizičnega obsega proizvodnje ne bo možno povečevati, tako zaradi kadrovskih kot tudi zaradi prostorskih razlogov. Nekoliko na boljšem sta podjetji Stedek d.o.o. in Tovarna pohištva Trbovlje d.d., ki še razpolagata s prostimi proizvodnimi kapacitetami. Tako bo moč rast poslovnega sistema dosegati deloma s povečevanjem obsega proizvodnje, deloma pa s spremembo proizvodnega programa v smislu uvajanja v proizvodnjo novih produktov z višjo dodano vrednostjo.

Kljub vsemu 10 % rasti prihodkov na letni ravni v poslovnem sistemu ne bo moč doseči brez uvajanja novih dejavnosti, oziroma formiranja novih podjetij in prevzemov oziroma nakupov obstoječih podjetij. V tem trenutku se že razmišlja o realizaciji novih projektov s področja ekologije, kot tudi nakupa še kakšnega podjetja s področja steklarstva. Še večji problem bo zagotoviti vsaj 4 % donosnost na lastniški kapital. Priča smo recesiji na evropskem trgu, kjer se mnoga podjetja v steklarski branži nikakor ne morejo sanirati, priča smo propadanju steklarn širom Evrope. Ne glede na to dejstvo mora posloводство poslovnega sistema Steklarne Hrastnik voditi takšno politiko, ki bo v povprečju zagotovila vsaj omenjen nivo donosnosti. V strukturi naložb v obvladujoči družbi imamo že danes podjetja, ki imajo možnost dosegati ob enakih naporih različni donos. Visok nivo donosnosti delovno intenzivne proizvodnje bo prav gotovo mnogo težje doseči, kot bi ga v sredini z visoko avtomatizirano proizvodnjo.

V dokumentu Razvojna politika do leta 2006 so za posamezna podjetja jasno opredeljeni cilji, prednosti, slabosti in priložnosti ter nevarnosti. Opredeljena je tudi strategija za doseg ciljev. Razmere na trgu se v tem času niso toliko spremenile, da bi bilo potrebno razvojno politiko podjetij v poslovnem sistemu na katerem koli področju menjati, z izjemo družbe Glascom d.o.o., kjer je v teku prisilna poravnava. Zato je dokument Razvojna politika do leta 2006 dobra in prava osnova za pripravo poslovnih načrtov za leto 2003 za vsa podjetja.

Najpomembnejši cilj vseh poslovnih delavcev v poslovnem sistemu je doseganje takšnih rezultatov v posameznih podjetjih, ki zagotavljajo maksimalni poslovni rezultat na nivoju skupine v obliki konsolidiranih izkazov poslovnega izida in bilance stanja. Posebno pozornost bo potrebno nameniti finančni politiki poslovnega sistema, saj je potrebno zagotoviti optimalno davčno politiko oziroma poskrbeti, da bo poslovni sistem kot celota posloval optimalno ob minimalnih davčnih obremenitvah. To ima lahko za posledico tudi prilagajanje poslovne politike posameznega podjetja interesom poslovnega sistema kot celote. Kolegij Steklarne Hrastnik skupina d.d. je na svoji zadnji seji sprejel navodila za spremljanje uspešnosti poslovanja odvisnih družb. Poslovni načrt posameznih odvisnih družb za leto 2003 naj bo zato izdelan tako, da bo možno spremljati uspešnost poslovanja posamezne družbe na podlagi kazalnikov, oziroma kriterijev opredeljenih v tem dokumentu.

V zadnjem obdobju si posloводство Steklarne Hrastnik - skupina d.d. zelo prizadeva prevzeti steklaro "9. oktober Prokuplje", vendar je ocenjena vrednost kapitala po našem mnenju mnogo previsoka. Ocenjujemo celo, da je vrednost kapitala negativna, saj je realna oziroma tržna vrednost vseh sredstev po naši oceni mnogo nižja od priznanih dolgov podjetja. Zato se v tem trenutku nismo udeležili avkcije, ki jo organizira Agencija za privatizacijo Republike Srbije, steklaro "9. oktober Prokuplje" bo zopet zanimiva v primeru prodaje sredstev v stečajnem postopku tega podjetja.

Na področju ekoloških projektov smo v fazi zbiranja ponudb za izdelavo projektov za izvedbo in pridobitev gradbenega dovoljenja obrata za reciklažo odpadne steklene embalaže. V ta namen smo ustanovili podjetje PROEM d.o.o., vendar je odločitev o pričetku investicije v ta projekt odvisna od pridobitve licence in pričetka poslovanja družbe SLOPAK d.o.o., podjetja za ravnanje z embalažo in odpadno embalažo, katerega soustanovitelj je tudi Steklarna Hrastnik - skupina d.d.. Odločitev o pričetku izgradnje obrata se tako lahko sprejme v letu 2003 ali pa celo v letu 2004. K temu projektu bi želeli povabiti tudi druge ugledne investitorje v slovenskem prostoru, ki so že izrazili svoj interes.

Direktor
Mag. Stojan Binder

UPOKOJENKE IN UPOKOJENCE, BIVŠE SODELAVKE IN SODELAVCE

VLJUDNO VABIMO NA

DAN ODPRTIH VRAT STEKLARNE HRASTNIK, KI BO V SOBOTO, 12. OKTOBRA 2002.

Razkazali vam bomo avtomatsko proizvodnjo steklenih izdelkov v podjetju Vitrum ter ročno in polavtomatsko proizvodnjo steklenih izdelkov v podjetju Opal. Ogled bo organiziran v treh skupinah, in sicer:

1. skupina ob 09.00 uri
2. skupina ob 10.00 uri
3. skupina ob 11.00 uri

Prijave za udeležbo sprejemamo vključno do 11.10.2002 na tel. 56 54 623, in sicer od 7.00 do 17.00 ure. Pri prijavi navedite tudi uro ogleda, ki vam ustreza.

Veselim se srečanja z vami!

RAVNANJE Z EMBALAŽO IN ODPADNO EMBALAŽO

V prvi številki Steklarja smo vam v članku Obisk ministra Janeza Kopača predstavili aktivnosti Steklarne Hrastnik na področju ravnanja z embalažo in odpadno embalažo. Investicijska študija z nazivom: **Izgradnja postrojenja za reciklažo odpadnega stekla**, ki jo je izdelal Rudis Trbovlje, je pokazala, ob kakšnih parametrih je investicija smotrna, oz. v kolikem času se povrne.

Vodstvo Steklarne Hrastnik - skupina d.d. se je odločilo, da s pripravi na izgradnjo postrojenja nadaljuje. Smo v fazi izbire najprimernejše lokacije in naročila projektne dokumentacije. Poleg predlaganih lokacij iz investicijske študije (komunalna deponija Unično, rudniški skladiščni prostor na Žabjeku v Trbovljah in industrijski plato tovarne apna v Kresnicah) proučujemo še nekaj drugih lokacij. Od vseh ima največ prednosti lokacija na Kranjskem. Razlogi so sledeči:

- zemljišče je že v lasti Steklarne Hrastnik - skupina d.d.;
- za to območje je zazidalni načrt v fazi sprejemanja, kar pomeni hitrejšo možnost do gradbenega dovoljenja;
- lokacija je v bližini glavne cestne in železniške povezave;
- možnost ostale komunalne infrastrukture (voda, kanalizacija, plin, elektrika, telefon);
- bližina Steklarne Hrastnik;
- investicija in s tem nova delovna mesta v matični občini.

Planiramo izdelavo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja do konca letošnjega leta, samo pridobitev gradbenega dovoljenja in izdelavo projekta za izvedbo pa načrtujemo do konca prvega tromesečja prihodnjega leta. Na ta način bomo izpolnjevali upravne in tehnične pogoje za gradnjo postrojenja. Vendar pa je ta odvisna še od enega pomembnega pogoja: od sklenitve pogodbe z družbo za ravnanje z embalažo in odpadno

embalažo: to je **SLOPAK d.o.o.**, ki bo poskrbela za zbiranje, recikliranje in predelavo odpadne embalaže v celotni Sloveniji.

Slopak d.o.o. je bil ustanovljen v juniju letošnjega leta. Družbo je ustanovilo enaindvajset podjetij, zavezancev (proizvajalci in uvozniki embalaže ter embalerji) po Pravilniku o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Ta podjetja so:

1. Pivovarna Union d.d., Ljubljana
2. Fructal d.d., Ajdovščina
3. Coca Cola Beverages Slovenija d.d., Ljubljana
4. Ljubljanske mlekarne d.d., Ljubljana
5. Tetra Pak d.o.o., Trzin
6. Poslovni sistem Mercator d.d., Ljubljana
7. Radenska d.d., Radenci
8. Ilirija d.d., Ljubljana
9. Motvoz in platno d.d., Grosuplje
10. Steklarna Hrastnik skupina d.d., Hrastnik
11. Petrol d.d., Ljubljana
12. Dana d.d., Mirna
13. Kolinska d.d., Ljubljana
14. Pivovarna Laško d.d., Laško
15. Rauch d.o.o., Ljubljana
16. Paloma d.d., Sladki vrh
17. Kropf d.n.o., Ljubljana
18. Procter & Gamble d.o.o., Ljubljana
19. Makoter d.o.o., Ljutomer
20. Plasta d.o.o., Šentrupert
21. Pomurske mlekarne d.d., Murska Sobota

Prvih enajst ustanoviteljic na gornjem seznamu ima svojega člana v odboru ustanoviteljev, ki je poleg skupščine glavni organ Slopaka. Predstavniki Steklarne Hrastnik v odboru ustanoviteljev je **mag. Stojan Binder**, generalni direktor. Prva direktorica Slopak d.o.o. je **Barbara Avčin Tržan**, bolj znana kot tretja generalna sekretarka GIZ ODEM (Gospodarsko interesno združenje za odpadno embalažo). Glavna naloga Slopaka po ustanovitvi je pridobitev dovoljenja za svoje delovanje od Ministrstva za okolje, prostor in energijo. Za to pa mora predložiti načrt ravnanja z odpadno embalažo in predlog tarifnega sistema.

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo je ustanovilo **Komisijo za embalažo in odpadno embalažo**. Komisija deluje kot posvetovalno telo Ministrstva in bo med drugim tudi pregleдалo vlogo Slopaka za

pridobitev dovoljenja za delovanje, vključno z načrtom za ravnanje z odpadno embalažo in predlogom tarifnega sistema. Komisijo sestavlja petnajst članov iz različnih področij:

- gospodarstva (zavezanci za odpadno embalažo);
- Gospodarske zbornice Slovenije;
- Obrtnega združenja Slovenije;
- Združenja občin Slovenije;
- Zveze potrošnikov Slovenije;
- Agencije za okolje;
- Ministrstva za okolje, prostor in energijo;
- Ministrstva za gospodarstvo;
- Ministrstva za finance;

Tudi mi imamo predstavnika v tej Komisiji, to je mag. Peter Puhan, direktor projektov.

Rok za pridobitev dovoljenja za delovanje Slopaka je 30.6.2003. Upamo, da se bo to zgodilo že prej, morda že v prvem kvartalu naslednjega leta. Od tega dovoljenja in od sklenitve pogodbe med Slopakom in našo družbo za reciklažo stekla, ki bo delovala v podjetju Proem d.o.o., pa je odvisen pričetek gradnje postrojenja reciklaže stekla.

Mag. Peter Puhan,
Direktor projektov

POŠKODBE PRI DELU- PROBLEM DELODAJALCA IN DELAVCA

V tokratni številki objavljamo splošni prispevek iz varnosti in zdravja pri delu, nadalje pa vas bomo sprotno obveščali o novostih na tem področju. Novosprejeta zakonodaja namreč prinaša več obveznosti in odgovornosti delodajalcem in delojemalcem.

V sodobnem pomenu sta varnost in zdravje pri delu skupek pojmov: varnost, varovanje zdravja, dobro počutje pri delu in ohranitev delovne zmožnosti. Da bomo lahko zagotovili oboje moramo začeti postopoma. Prvi cilj je zmanjšanje poškodb pri delu.

Vsaka poškodba pri delu prizadane tako delavca kot delodajalca. Za delodajalca pomeni predvsem materialni strošek in tudi moralno nez dovoljstvo, delavec pa pri tem lahko utрпи telesne in zdravstvene poškodbe ter omejitve delazmožnosti.

Stroške nezgode pri delu razdelimo na direktne in indirektno stroške. Direktne stroški so tisti, ki so neposredno povezani z nezgodo npr. bolniški stalež poškodovanca, izguba delovne moči, izpad proizvodnje... Indirektni stroški pa so posredno povezani z nezgodo delavca npr. uvajanje novega delavca na delovno mesto poškodovanca, izguba ugleda na trgu... **Tako pridemo do spoznanja, da je poškodba pri delu nekoristna tako za delavca, kot za delodajalca in celo za širše družbeno okolje.**

Za omejitev tega problema moramo delovati s skupnimi močmi predvsem na preventivnem področju. Uvedli smo že raziskavo poškodbe pri delu, katere namen je

odpraviti pomanjkljivosti, zaradi katerih so se zgodile nesreče oziroma, da se enake poškodbe ne bodo ponavljale. Svetovne raziskave so pokazale, da na približno vsakih 8.000 nevarnih pojavov pride do ene poškodbe pri delu. Za ponazoritev si lahko predstavljamo primer v cestnem prometu, ko se za las izognemo nesreči, vendar do nje zaradi srečnih okoliščin ne pride. Zato poskušamo vpeljati raziskavo nevarnih pojavov. S tem bomo lahko odpravljali napake še preden se bo poškodba zgodila. Glede na dejstvo, da delavci na svojih delovnih mestih najbolj poznate nevarne pojave vidimo omejitev števila poškodb predvsem z vašo pomočjo, tako, da nam boste sporočali pripombe na obstoječe stanje in predloge za izboljšave.

Po izdelani oceni tveganja smo ugotovili, da je potrebno sistem varnosti in zdravja pri delu dograditi z internimi akti, ki bodo operativno urejali varnost in zdravje pri delu. V pripravi je nov pravilnik o prijavi poškodbe pri delu, v katerega bomo poskušali vključiti tudi prijavo nevarnega pojava in prijavo predlogov za izboljšanje stanja.

Delavec, ki se bo na svojem delovnem mestu počutil varno, zdravo in zadovoljno, bo z veseljem opravljal svoje delo. Vemo namreč, da nezadovoljstvo na delovnem mestu velikokrat privede do nastanka same delovne poškodbe.

V naslednji številki bomo objavili analizo poškodb pri delu.

Gregor Kic

STEKLARNA HRASNİK - VITRUM

Poslovanje v obdobju januar - julij 2002

Delujemo v okolju, kjer so glavni trendi intenziviranje globalne konkurence, elektronska revolucija, splošna negotovost in vse bolj razvijani odjemalci. Dobro je, da smo se vsega tega pravočasno zavedali, skrbno načrtovali vizijo, politiko in cilje našega delovanja, sicer bi lahko zašli v resne težave.

Z drugačnim, ciljno naravnanim pristopom na tržnem, razvojno-programskem in tehnološko-proizvodnem področju počasi, pa vendarle vztrajno vračamo v preteklosti povsem izgubljeno iniciativo podjetja, da bi se osvobodili odvisnosti od majhnega števila velikih kupcev in nemiškega tržišča, kjer vladata največja kriza in konkurenca. Z novimi izdelki in z novo, privlačnejšo embalažo gradimo našo prepoznavnost. Zamenjava linije P-6 z IS-1 nam prav tako pomaga dosegati ugodnejše rezultate. Na eni strani imamo torej izjemno neugodne tržne razmere, na drugi strani pa novo, zahtevnejše in odgovornejše delo nas vseh, ki pa le daje rezultate, ki jih osebno ocenjujem kot zadovoljive.

V sedmih mesecih našega poslovanja smo ustvarili pozitivni poslovni izid v višini 91 mio SIT in oblikovali še nekaj rezervacij za projekte, ki jih načrtujemo v bližnji prihodnosti. Prihodki iz prodaje so doseženi v višini 3.090 mio SIT in so za 8,4% večji od enakega obdobja lani, za planom pa zaostajajo za 3%.

Proizvedli smo 18.444 ton steklenih izdelkov, kar je 1,3% več kot v enakem obdobju lani in za 1,2% manj od plana. Obrat H za 2% presega planirano produktivnost, v obratu G je produktivnost skladna planu, v obratu I pa planirana produktivnost zaostaja za planom za 4% predvsem zaradi številnih zastojev na stroju P-3 v prvih mesecih, na P-7 pa smo uvajali za nas tehnološko povsem nove in resnično zahtevne izdelke (vaza

Eckige, posoda Eckige, svečnik Mondo...), ki so sicer v prvi proizvodnji dali slabše rezultate, smo pa prepričani, da smo jih osvojili in bodo v prihodnje izgubljeno povrnili.

Prodaja 17.941 ton steklenih izdelkov je za 5,1% večja kot v enakem obdobju lani in za 2,7% zaostaja za planom. Naših pričakovanj, da bomo zmanjšali zaloge gotovih izdelkov, nismo izpolnili in tako ravno zaloge pomenijo najhujše breme našega poslovanja. V mesecu avgustu smo opravili temeljito analizo zalog in opredelili akcije in zadolžitve za njihovo zmanjšanje.

Sedanje povpraševanje in pričakovanja so optimistična za preše, večjo težavo pa predstavlja stroj H-28. Za H-28 potrebujemo nove tehnološke rešitve. Naš asortiman je star, trg povprašuje po kozarcih z razširjenim debelim dnom, kozarcih z izpihanimi napisi, hladnem rezanju, mehurčki, stožci v dnu ipd. Temeljito smo analizirali situacijo in ugotavljamo sledeče:

- strokovna pomoč za tehnologijo H-28 je bila v obdobju 1984 - 1998 stalna praksa v Steklarni in v tem času so bile osvojene sodobne evropske tehnologije
- po letu 1998 je bila prisotna na H-28 stagnacija, ki je Steklarno potisnila nazaj v primerjavi s konkurenco, kajti H-28 je iz leta 1967 in je že v osnovi zastarela tehnologija, konkurenca je uvajala posodobitve in nove stroje (H-28, Olivotto). Tržna situacija je že lani nedvoumno pokazala na slabosti in priložnosti podjetja. Zato je uvajanje novih tehnoloških rešitev in novih izdelkov imperativ naše prihodnosti.

Pripravljamo poslovni načrt za l.2003, ki bo za nas bistveno drugačno od letošnjega leta:

1. izteka se življenjska doba G-kadne peči, zato bomo opravili rekonstrukcijo, ki jo planiramo v mesecih oktobru in novembru v trajanju sedmih tednov in izpadom proizvodnje okrog 1600 ton steklenih izdelkov. Površino talilnega objekta bomo povečali iz 18 na 20,5 m², s čimer bomo pridobili 5 do 6 ton kvalitetne steklene mase na dan.
2. sistematično bomo pričeli z ofenzivnim prestrukturiranjem podjetja - z novimi investicijami

in programi, s povečevanjem zmogljivosti in izboljševanjem strukture zaposlenih bomo iskali nove priložnosti in trge. Z zunanjo strokovno pomočjo na področju marketinga bomo prehajali od enostavnega distribuiranja odjemalcev na trženje lastnih izdelkov in pridobivanje novih odjemalcev in trgov.

3. izgradnja logističnega centra z osnovnim namenom povečanja naše fleksibilnosti in zmanjšanja stroškov. Torej na hladnem delu v proizvodnji bomo vršili pregled izdelkov in pakiranje v transportne kartone, komercialno pakiranje z vsemi dodatnimi zahtevami kupca pa se bo odvijalo v logističnem centru in sicer za vsako odpremo kupcu sproti. S pomočjo Orije Computers pa želimo uvesti celovit informacijski sistem za podporo logističnim procesom v podjetju, ki so trenutno skrajno neracionalni, dolgi in težko obvladljivi. Mag. Peter Puhan kot vodja projekta bo v nadaljevanju podrobneje predstavil projekt.

Naše temeljno vodilo mora biti naša specializacija, da bomo prisotni v skrbno izbranih nišah, da bi lahko dosegali ustrezne proizvodne količine, ponujali vrhunsko kakovost in bili tudi globalno prepoznavni. Želimo postati čim manj odvisni od posameznih kupcev, število kupcev moramo povečevati. Poskušali bomo dosegati učinkovit kompromis med pomenom, ki ga imamo za posameznega kupca, in razpršenostjo kupcev. Natančno bomo definirali cilje, aktivnosti, zadolžene in roke.

Tendence 2002

Okrog 4700 razstavljalcev iz 90 držav je prepričljivo zagotavljalo: "Če nekaj za svoj dom ne boste našli na TENDENCE, potem tega ne boste našli nikjer drugje." Upam, da so številne stranke, ki so se v sejmskih dneh zvrstile na našem razstavnem prostoru, iskale in tudi našle nekaj zase. Posejmski rezultati se bodo kazali v naslednjih mesecih. Naš nastop na sejmu je bil dobro načrtovan. Pripravili smo kar nekaj novih idej v steklenih vzorcih, za katere so stranke pokazale interes in smo se že tudi odločili za njihovo realizacijo. Posebno predstavitev smo namenili tudi idejam, ki so nastale na osnovi našega sodelovanja z Univerzo. Našo novo, bolj avtonomno prodajno politiko potencialni in tudi nekateri obstoječi kupci sprejemajo z navdušenjem, nekatere pa to moti.

Dobro je bil sprejet tudi nov, priročen katalog izdelkov iz naše stalne ponudbe.

Za sejmo AMBIENTE 2003 bomo skušali dobiti nov, večji razstaveni prostor (70-80 m²) za skupni nastop Vitruma in Stedeka. Skladno naši prodajno - razvojni politiki rabimo nov koncept stojnice in sicer ne vitrine, temveč mize za celostno predstavitev "kulture omizja". Svoje videnje trendov, tehnologij in programov bo v nadaljevanju predstavil Slavko Marcen. Matjaž Žolnir in Damjana Gutenbergger pa bosta predstavila konkretno dogajanje na sejmu in strnila pričakovanja, ki sta jih na osnovi vseh razgovorov s kupci zaznala skupaj z Brigito Stopar in Gregorjem Guzaj.

Dobri delavci

Poleg dogajanja v našem zunanjem okolju je pomembno dogajanje v našem podjetju, pomemben je sleherni zaposleni. Ponovno želimo poudariti, da so naše znanje, izkušnje, pripravljenost na angažiranje, pripadnost in inovativnost pomembne prednosti podjetja in temeljni razvojni resurs. Zato smo se odločili za novo, stalno rubriko DOBRI DELAVCI. Tokrat vam bomo predstavili SIMONA LAZNIKA.

Dan odprtih vrat

sobota, 12.10.2002

Spoštovane upokoženke in upokoženjenci, bivše sodelavke in sodelavci v soboto, 12.10., odpiramo vrata Steklarne Hrastnik. Vsi, ki si želite ogledati avtomatsko proizvodnjo steklenih izdelkov v podjetju VITRUM ter ročno in polavtomatsko proizvodnjo steklenih izdelkov v podjetju OPAL, vljudno vabljeni. Veselimo se srečanja z vami.

Direktorica
Majda Krošlin

TENDENCE 2002

Značilnosti sodobne ponudbe

Na sejmu so bili zbrani vsi pomembni svetovni ponudniki in proizvajalci steklenih izdelkov za namizni program. Ravno zato je primerna ocena, da je steklo material, ki ga do danes še nihče ni dokončno eksploatiral. Kot tak ponuja nešteto izzivov oblikovalcem, tehnologom, tržnikom in uporabnikom. Pomembna, če ne glavna značilnost sodobne ponudbe stekla za namizni program, je izvirnost in širina nekega izdelka: v igri je barva (v steklu, na steklu), brus, struktura, seti (dopolnilni izdelki iste oblike, a ne nujno iste tehnologije), embalaže itd. Taka sinteza izraznih oblik je pravzaprav najvišji cilj ponudnikov finalnega izdelka (tudi steklarov), saj je verjetnost za dobro prodajo in masovno proizvodnjo največja. V nadaljevanju podajam pregled značilnosti sodobnih proizvajalcev, tehnologij in trendov glede na dogajanja na sejmu Tendence 2002.

A) Proizvajalci (steklarne):

1. Avantgarda:

- a) J.G. Durand
- b) Nachtmann (Marc Aurel)

2. Tehnološka in programska širina:

- a) R. Bormioli
- b) J.G. Durand
- c) Pasabahce

3. Specialisti:

- a) preša: Vetri delle Venezie
- b) H-28: Luigi Bormioli
- c) IS: Stölzle -Oberglas, Luigi Bormioli

4. Inspiracije v steklu:

- a) Cive
- b) Glasax

5. Ekskluzivne steklarne:

- a) Hoya
- b) Kosta boda

V trendu - oblika, tehnologija in tržni koncept: Marc Aurel (Nachtmann)

B) Tehnologije:

1. **Stiskalnica:** ostaja ena glavnih (če ne celo glavna) tehnologij evropske in svetovne steklarske produkcije: bravura izdelave spravlja v dilemo poznavalce tehnologije, še posebej, če gre za kombinacijo (vroči spoj) dveh tehnologij in barv stekla;
2. **Centrifuga:** ta tehnologija je nadgradnja stiskalnice; je zelo pomembna (vsi veliki ponudniki jo imajo), točne ločnice med izdelki stiskalnice in centrifuge je težko potegniti, a dejstvo je, da centrifuga omogoča nove, sveže oblike steklenih posod.
3. **H-28** (Olivotto in drugi stroji za tankostensko pihane izdelke): tehnike izdelave, ki so bile rezervirane za specialista (npr. Durobor), so danes domena vseh pomembnih ponudnikov (npr. mehurček v dnu, optike, čvrsto pihane posode, strukture, razširjeno dno, visoki kozarci, hladno rezanje);
4. **IS (Pötting):** IS tehnologija je sestavni del ponudbe namiznega programa - od steklenic, vrčev do posod, vaz itd.; pomemben inštrument kreiranja namiznega programa;
5. **Dekoracija:** dekoracija dosega izjemen tehnološki napredek; večbarvni strojni sitotisk dosega kvaliteto offseta (papir), laserska tehnika omogoča nove rešitve; posebni sistemi trodimenzionalnega nanosa barv pa imitirajo strukturo v steklu (J.G. Durand).

Sodobni najzahtevnejši izdelki iz H-28: meja med ročnim in avtomatskim načinom proizvodnje izginja.

6. Novo dimenzijo prinašajo tehnologije brušenja izdelkov (J.G. Durand), saj postane izdelek po tej dodelavi drugačen, enkratno v celotni percepciji.

C) Programi (trendi):

Osnovni sporočili sta dve:

- poudarek je na lastnem programu (eksploatacija tehnoloških zmognosti proizvajalca);
 - standardni program je po kvaliteti (tehnologija) izenačen: ni prostora za tiste, ki česa ne zmorejo.
- a) Programi se bolj kot kdajkoli inspirirajo (ne glede na tehnologijo) na ročno izdelavnih tehnikah; v ta namen uporabljajo proizvajalci ves tehnološki arzenal (nam delno nerazumljiv) - od proizvodnje do dodelave (obžiganje in poliranje z ognjem) in dekoracije ter brušenja.
 - b) Design, trženje, tehnologija hodijo z roko v roki; tržniki raziskujejo trg, oblikovalci pripravljajo ideje, tehnologiji jih mojstrsko realizirajo (primeri navidezno debelih sten kot imitacija kristala - Caldier itd.).
 - c) Oblike izdelkov so podobne za različne tehnologije (in celo različne materiale) - npr. ekranski tloris, valoviti rob, sestavljanje izdelkov (po vertikali in horizontali), imitacije brušenih robov.
 - d) Dekoracija in ustrezna embalaža sta sestavni del ponudbe, vendar je nosilec poslovne politike (načrtovanje programa) praviloma steklarne (npr. J.G. Durand, Borgonovo).

D) Steklarna Hrastnik - Vitrum:

Na sejmu Tendence smo predstavili program novih izdelkov za namizni program, ki je nastal v sodelovanju z Akademijo iz Ljubljane. Omejitveni dejavniki (premajhen razstaveni prostor in izredna frekvenca obiska, nepripravljenost kupcev, da predstavljamo nove programe, razmeroma visok nivo designa izdelkov) so botrovali manjši odzivnosti potencialnih kupcev. Vendar to ne pomeni konca tega projekta: na naslednjih, bolj specializiranih predstavitev (BIO v Ljubljani, na priložnostni razstavi v komercialni Steklarne Hrastnik - Vitrum ter na razstavi v izbrani trgovini v Ljubljani) bomo te izdelke predstavili ponovno in jih deloma priredili za možnost neposredne proizvodnje in prodaje - v kontekstu novega, lastnega programa. Steklarna Hrastnik - Vitrum v evropskem in svetovnem merilu ni pomembna, ne narekuje trendov in cen, pa vendar zanjo obstaja prostor na trgu. Ni obremenjena z megalomanskimi dnevnimi količinami proizvodnje (npr. Kedaung - Indonezija: 1650 ton na dan), zato se lahko specializira in izvije iz masovne konkurence. Vendar mora zgraditi lasten programski in tržni koncept ob podpori sodobne tehnologije.

Slavko Marcen

Od 29. avgusta do 3. septembra se je v Frankfurtu odvijal tradicionalni sejem široke potrošnje. Steklarna Hrastnik Vitrum se je predstavila na svoji stalni lokaciji v hali št. 9 v drugem nadstropju. Zaradi manjših stroškov smo uporabili enako konstrukcijo razstavnega prostora kot lansko leto in februarja 2002 na sejmu AMBIENTE. Kljub majhnosti razstavnega prostora smo ugotovili, da je zelo funkcionalen in prijeten na oko. Sejem TENDENCE ni tako obiskan kot februarski sejem AMBIENTE, predvsem zaradi poletnih dopustov, mi pa smo vseeno zabeležili dober obisk na našem razstavnem prostoru. Kot zanimivost naj poudarim, da so bili sosednji razstavnici prostori v glavnem prazni, mi pa smo imeli nenehno težavo s prostorom zaradi zelo dobrega obiska. Obiskalo nas je večino stalnih kupcev in pa zelo veliko novih potencialnih kupcev. Predvsem slednje je pritegnila odprtost našega razstavnega prostora, ko si z vzorci lahko vsak "postreže" kar sam.

Na sejmu smo predstavili kar nekaj novih vzorcev, ki so bili sicer ročno pihani, vendar so vseeno dober približek avtomatski proizvodnji: dve skledi, namizni vrč, kozarec PISA, nov kozarec IMPILABILE itd. Ugotovili smo, da smo "zadeli", saj so kupci z navdušenjem opazovali vzorce, tako da se ne bo težko odločiti za

Foto: Darko Šurina

redno proizvodnjo. Poleg novih izdelkov smo predstavili tudi novo embalažo, ki je bila kupcem prav tako zelo všeč, hkrati pa smo dobili nekaj idej in informacij, kakšna embalaža je najbolj funkcionalna in tržno zanimiva. Tako smo že pristopili k razvoju nekaterih novih tipov embalaže, predvsem so zanimivi 12 in 18 delni seti ter seti v kombinaciji kozarcev in vrča.

Predstavili smo tudi nov "žepni katalog", ki nam je bil v veliko pomoč pri predstavljanju prodajnega programa. Katalog je enostaven, pregleden in funkcionalen za uporabo. V prihodnosti

bomo obdržali enak koncept kataloga, dodajali bomo nove izdelke in izločali tiste, ki niso tržno zanimivi.

Sejem TENDENCE nam je še enkrat potrdil, da gremo v pravo smer, kar pomeni razvoj svojega lastnega prodajnega programa in aktivno trženje le tega. To nam omogočata dobra tehnologija in znanje ljudi v Steklarni Hrastnik Vitrum, ki zagotavljata primerljivost s konkurenco. Ta potencial bomo skušali v prihodnje še bolje izkoristiti.

Matjaž Žolnir

Naši obiskovalci na Tendance 2002

Z namenom, da bi pripravili kar najbolj pestro in zanimivo sejmsko predstavitev, na letos drugem sejmskem nastopu Steklarne Hrastnik -VITRUM, smo s pripravami pričeli že v zgodnjem poletju. Predvsem smo dali v času priprav največji poudarek razvoju novih izdelkov, tako iz programa preš kot tudi iz H - 28. Poleg tega smo svoj razstavnici prostor popestrili tudi z izdelki, ki so rezultat sodelovanja s študenti ALU, na temo kulture omizja. Tudi marketinške aktivnosti v tem času smo usmerili predvsem v poglobitev in navezavo novih poslovnih stikov, pripravi ustreznega reprezentativnega materiala oz. oblikovanju novega kataloga izdelkov namiznega programa.

Prizadevanja celotnega tima, ki je bil soudeležen pri pripravi sejma od vodstva, komerciale, oblikovanja in proizvodnje, so rodila kar 8 novih izdelkov, hkrati pa smo uspeli vzbuditi povečani interes za dogajanja in razvoj VITRUMA pri svojih obstoječih in potencialnih novih poslovnih partnerjih. Pravočasna in načrtna priprava na sejem je pripeljala do zelo zadovoljivega obiska našega razstavnega prostora na sicer tradicionalno mirnejšem sejmu TENDENCE.

Pa si oglejmo podrobneje strukturo naših obiskovalcev:

Uradno evidentiranih sestankov smo imeli v petih dneh kar 114.

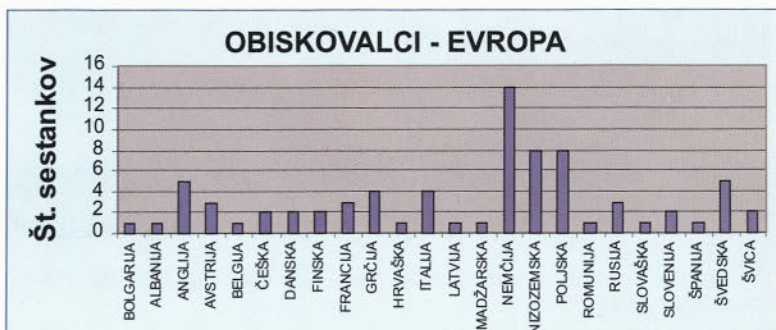
Foto: Darko Šurina

Poslovni partnerji so prihajali kar iz 42 držav in skoraj vseh kontinentov. Glede na to, da se večino tržnih aktivnosti vodi na tržiščih Evrope, je predvidljivo največ obiskovalcev prihajalo od tu - kar 67%. Močan interes smo opazili iz držav Bližnjega vzhoda - 18%, ostalo pa se je porazdelilo med Severno in Južno Ameriko ter Daljnimi vzhodom.

Če se podrobneje osredotočimo na evropsko tržišče, lahko opazimo predvsem dejstvo, da so prizadevanja komerciale po širjenju tržnih kanalov rodila prve rezultate. Pričakovano smo imeli največ obiska deležni s strani nemških partnerjev. Takoj za njimi pa smo z veseljem sprejeli partnerje iz

dobrih 28 % celotnega števila. Razveseljivo in obetajoče je, da je kar 72 % vzpostavljenih kontaktov povsem svežih. To število pa nam vsekakor nudi ogromen potencial širjenja prodajne mreže, seveda le ob ažurnem in vestnem vodenju posejmskih aktivnosti ter ohranjanju in razvoju novih kontaktov. Dejstvo je, da zgornji rezultati niso naključni, temveč so plod sistemске priprave na eno od obeh najpomembnejših sejmskih prireditelj za Steklarno Hrastnik VITRUM. Zaradi vsega tega so danes naše misli že usmerjene na februarski AMBIENTE 2003.

Damjana Gutenberg

Dobri delavci

SIMON LAZNIK

V tokratni rubriki dobrih delavcev sem se pogovarjala s strojnikom IS stroja.

Simon Laznik je izredno redkobeseden, miren, tih, skromen, a izredno marljiv delavec našega kolektiva - Steklarna Hrastnik - Vitrum. V najinem zelo kratkem klepetanju, sem uspela izvedeti nekaj o njem:

Začniva z vašimi rojstnimi podatki, šolanjem,...

Rojen sem v Trbovljah, kjer sem se kasneje tudi šolal. Opravil sem dveletno srednjo kovinarsko šolo. V času šolanja sem prejel kadrovske štipendije Steklarne Hrastnik.

Med počitnicami sem delal v ključavničarski delavnici, kjer sem se spoznaval z novim okoljem, z novimi ljudmi.

Po končanem šolanju sem dobil zaposlitev pri svojem štipenditorju. Moja prva zaposlitev je bila v delavnici avtomatske proizvodnje. Najprej sem uspešno opravil pripravniško dobo, nato sem odšel na služenje vojaškega roka. Ko sem ga odslužil, sem se vrnil v steklarstvo, kjer sem v delavnici še dva meseca opravljal isto delo kot pred odhodom. Potem pa se je pokazala potreba, za mene pa priložnost, da grem delat na avtomat. Tako sem 1. aprila začel delati na avtomatu, in sicer na IS 5. V letih do sedaj sem delal na različnih IS strojih.

Kako bi opisali svoje delo?

Težko. Gre za razna opravila kontroliranja proizvodnje oz. kakovosti steklenice oz. izdelka IS stroja. Zagotoviti je potrebno nemoteno, redno proizvodnjo s

pridobivanjem kakovostnih izdelkov. Ni dovolj, da se samo izdela določen izdelek, doseči je treba tudi določene kakovostne kriterije.

Kakšna se vam zdi naša proizvodnja?

V primerjavi s proizvodnjo, kakršna je bila v času mojih delovnih začetkov, je današnja proizvodnja neprimerljivo zahtevnejša, težja. Izdelujemo izdelke izrednih kakovosti. Izdelki so tehnološko zelo zahtevni. Izdelujemo izdelke, ki jih pred desetimi leti tudi poizkusiti nismo upali. Toda tehnika se razvija, mi delavci pa z njo vred. Veliko se naučimo tudi z vsakdanjim delom, z dnevnimi izkušnjami. Izdelujemo kvalitetnejše izdelke, saj kupci nič radi ne tolerirajo naših napak.

Kje ste dobili oz. dobivate svoje znanje?

Znanje o stroju sem pridobil v šoli, izkušnje pa s samim delom. Nisem poznal kriterijev kakovosti izdelkov, ki jih moramo zagotoviti. Kakšna še sme biti napaka v izdelku, so me poučili moji nadrejeni. Moram pa povedati, da sem ogromno znanja pridobil od našega tujega sodelavca iz Italije, ki nam je bil vsekakor v veliko pomoč.

Se v steklarni Hrastnik Vitrum počutite dobro? Bi morda kaj spremenili?

V svojem delovnem kolektivu se počutim dobro. Najbolj me je motilo štirizmensko delo, pa sem se ga že tudi navadil. Delamo v slabih delovnih razmerah. Nenehno smo na prepihu. Pozimi je mrz, poleti neznosna vročina. Morda pa bi se le dalo malce izboljšati klimatske razmere. Plača res ni velika, sem pa zadovoljen, da imam redno zaposlitev in da tudi redno prejemam plačilo. Sicer pa v podjetju vlada nekakšno nezaupljivo vzdušje. Vsak se ti lepo smeji v obraz, ko se obrneš, pa ti zabode nož v hrbet. Mislim, da bi morali popraviti odnose med ljudmi.

Je morda kakšna stvar, ki vam je ostala posebej v spominu?

Ja, delal sem v ključavničarski delavnici, ko je šlo za remont H-bane. Naše delo je bila ureditev hladilne peči. Spomnim se, da je ravno takrat prišlo do velikega požara, ki se ga vsi še dobro spominjamo. Spomnim se tega dogodka in posledic, ki smo jih morali odpravljati. Tudi sam sem bil namreč navzoč.

Imate morda kakšen hobi?

Moj največji hobi je planinarjenje. Vsako leto se podam na naš najvišji vrh - Triglav. Predvsem pozimi pa redno obiskujem Gore, Kopitnik,...

Imam pa še en konjiček. Sem prostovoljni gasilec društva našega podjetja. Opravljam delo podpoveljnika gasilske enote. Naj povem, da smo imeli zelo slabo opremo, vendar se stvari postopoma izboljšujejo.

Sporočilo za bralce steklarja:

Vsem želim veliko zdravja, ki ga ob delovnih pogojih v našem podjetju še kako potrebujejo. Vsakemu pa želim tudi mnogo sreče.

Simon Laznik je resnično izredno molčeč človek, ki dela kot mravljica in ne troši energije z govorjenjem. Lahko bi rekla, da je zelo pozitivna oseba. Je eden tistih nevidnih členov, ki sestavljajo skupno verigo, tisto, ki vleče celotno proizvodnjo in dnevno ustvarja dobre delovne rezultate.

Pogovarjala se je
Brigita Stopar

LOGISTIČNI CENTER

Hrastnik - Vitrum sklenila pogodbo z Orio Computers iz Zagorja, ki se je v Sloveniji prva pričela ukvarjati s črtno kodo. Izvajanje 1. in 2. koraka bo potekalo predvidoma dva meseca, celoten podprojekt pa eno leto.

Podprojekt Logistični center - pakirnica bo prav tako izveden v večih korakih:

1. izdelava tehnološke zasnove pakirnice
2. izbira najprimernejše lokacije logističnega centra (izbrana je lokacija ob identu oz. VRS)
3. izbira nadomestne lokacije za Opalovo skladišče vzorcev in priročno materialno skladišče
4. pripava nadomestnih prostorov za Opal
5. selitev Opalovega skladišča vzorcev in priročnega materialnega skladišča
6. priprava logističnega centra:
 - a) projekt za izvedbo logističnega centra
 - b) izvedba gradbenih, obrtnih in inštalacijskih del
 - c) montaža opreme

Celoten logistični center - pakirnica naj bi bil pripravljen v začetku prihodnjega leta.

Mag. Peter Puhan,
Direktor projektov

V juliju letošnjega leta je bil imenovan projektni tim za LOGISTIČNI CENTER. Člani tima so iz Steklarne Hrastnik - Vitrum, Sineta, Orie computers in Steklarne Hrastnik - skupina:

- Bruno Šurina, Sabina Žlindra, mag. Marjan Polak in Matjaž Žolnir iz Vitruma
- Miran Grohar iz Sineta
- Sonja Klopčič iz Oria Computers
- Ivan Bučevc in mag. Peter Puhan iz Skupine

Cilji projekta logistični center so:

- zagotavljati fleksibilnost dobav kupcem
- zagotavljati konstantno zalogo izdelkov v osnovnem pakiranju na platoju
- specializacija dela: ločitev pregleda izdelkov od pakiranja in označevanja
- zagotavljati maksimalno kakovost izdelkov
- povečati učinkovitost dela
- zmanjšati obremenjenost zaposlenih
- povečati izkoristek skladiščnega prostora visokoregalnega skladišča (VRS)

Gornje cilje projekta bomo uresničili s pomočjo dveh podprojektov:

- e - logistika in
- logistični center - pakirnica za potrebe embaliranja izdelkov v prodajno (darilno) kartonsko embalažo

Podprojekt e - logistika pomeni informatizacijo logističnih procesov, med drugim tudi uvedbo črtno koda. Izveden bo v večih korakih:

1. analiza obstoječega stanja
2. idejni projekt
3. odločitev vodstva za nadaljevanje
4. izvedbeni projekt
5. izvedba

Sedaj se izvajata prvi in drugi korak, torej analiza stanja in idejni projekt, za kar je Steklarna

TENDENCE 2002

Letošnji sejem Tendence 2002 v Frankfurtu je potekal zadnji vikend v avgustu. Namenjen je predstavitvi novih stvari, novih idej in pa trendov v naslednjem letu.

Stedek se je na tem sejmu predstavil v novi koncepciji postavitve razstavnega prostora in pa tudi s predstavitvijo novih dekorjev, ki so s svojimi barvnimi odtenki sledili trendom barv v svetovni modi. Potrebno je omeniti, da smo bili deležni mnogih pohval, ker smo izstopali iz konvencionalnosti ostalih razstavnih prostorov. Tudi ideje in kreacije dekorjev so vzbujale zanimanje. Vsekakor pa se bo pravi odraz predstavitve na sejmu pokazal v roku 2 mesecev in nekateri še pozneje. Pomembno je, da smo ponovno pokazali, da smo dekorater, ki v svojih dekorjih ne zaostaja za svetovnimi in je v določenih primerih tudi korak pred njimi.

Obisk na sejmu ne moremo primerjati z obiskom v februarju, vendar pa lahko rečemo, da je bil zadovoljiv, če upoštevamo, da je še čas poletja in da so v roku 14 dni 4

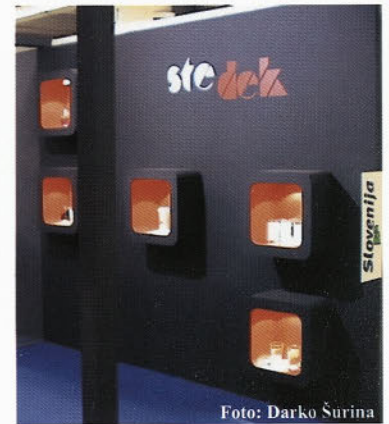

Foto: Darko Šurina

sejmi (Frankfurt, Milano, Pariz, Birmingham).

V tem kratkem času po sejmu smo že uspeli tudi proizvesti in poslati še dodatno zahtevane vzorce. Nasploh je danes v poslovnem svetu veliko odvisno od odzivnega časa.

Lahko poudarim, da je bila letošnja predstavitev uspešna, vendar pa organizator pripravlja določene spremembe, ki so organizacijskega in tematskega značaja. To pomeni, da bo sejem naslednje leto avgusta doživel spremembe, kar pa vsi upamo, da na bolje.

Opazno je tudi bilo, da je vse več dekorjev v tehniki osembarvnega sitotiska, kar nadomešča odlepke. Naša razmišljanja in iskanja moramo usmeriti v to smer, da bomo za dekoriranje uporabljali čim manj tehniko odlepk in še dvignili nivo kvalitete sitotiska.

Direktor
Vili Petrič

Foto: Darko Šurina

Bivši sodelavci JADRANKA NESLADEK

Tokrat vam predstavljamo še eno stekloslikarko v pokoju - go. Jadranko Nesladek. Njena prva zaposlitev je bila prav v Steklarni Hrastnik, kjer je ostala vse do leta 1993, ko sta se takratna obrata slikarnice in satinirnice preoblikovala v hčerinsko podjetje Stedek, kjer je bila vse do upokojitve.

Ste po rodu Hrastničanka?

Ne, rodila sem se v Zagrebu. Ko sem bila stara dve leti, sva se z mambo preselili v Hrastnik. Ne spominjam se, zakaj sva se preselili prav v Hrastnik, vem pa, da se je mama zaposlila v Steklarni, kjer je delala vse do upokojitve. Upokojila se je leta 1964, jaz pa sem takrat začela delati.

Tako kot prej mama, ste se tudi vi zaposlili v Steklarni Hrastnik. Kako to?

Šolanja nisem nadaljevala, takrat pa se je največ zaposlovalo v Steklarni. Tako sem septembra leta 1964 začela delati v Steklarni, in sicer sem najprej delala kot odnašalka na razsvetljavi. Kasneje sem se prestavila v slikarnico, takrat je bila še v spodnjih prostorih - ob potoku. Tu sem sprva delala različna pomožna dela, z zanimanjem pa sem opazovala delo stekloslikark. Počasi sem se začela privajati tudi tega dela, učile smo se kar med sabo in moram reči, da me je delo stekloslikarke res veselilo, zato sem na tem delu ostala vse do upokojitve.

Kako bi opisali takratne razmere in delovne pogoje?

Vsi smo morali znati delati vse. Večkrat sem delala tudi za tekočim trakom ali v satinirnici. Takratni

šef, g. Logar, ni poznal besedice "NE", bil je zelo strog, vendar tudi dober, za dobro delo nas je znal tudi pohvaliti. Največ se je delalo na tri izmene, če pa sta bili samo dve izmeni, smo včasih delali tudi po 16 ur, tudi ob nedeljah in praznikih, če je bilo potrebno. Čeprav je bilo veliko dela, nam ni bilo težko, znale smo si med seboj pomagati, delale smo ena z drugo. Lahko bi rekla, da smo bile vedno dobre volje, veliko smo se nasmejale, tako da nam je bilo delo prej v užitek, kot pa v breme. Mislim, da tega danes ni več, verjetno je temu kriv tudi današnji tempo življenja. Kar se tiče delovnih pogojev, so bili sigurno slabši. Delale smo veliko s kristalnim ledom ter svinčenimi barvami. Spomnim se, da sem večkrat imela preveč svinca v krvi.

Se spominjate kakšnega dogodka, ki vam je ostal v trajnem spominu?

Veliko prijetnih dogodkov se spominjam, nikoli pa ne bom pozabila žalostnega dogodka, to je požara v Steklarni. Delala sem na jutranji izmeni, če se prav spominjam se je to zgodilo malo po 13. uri, proti koncu izmene. V takratni slikarnici je bilo veliko oken, spominjam se, da sem v rokah držala čopiče, z njimi sem šla proti oknu, da bi jih spravila v predal. Takrat pa je

počilo, šipe so se razletele in začele smo bežati. Spreobleči se seveda ni bilo časa, želele smo si, da čimprej pridemo ven. Ko smo pribežale na prosto, mislim, da smo vse jokale. Bilo nas je strah, če se bodo vsi rešili, hudo nam je bilo za "našo fabriko".

Ko ste se upokojili, smo bili še vsi v Hrastniku. Sedaj, ko ste si ogledali proizvodne prostore v Trbovljah, kaj bi dejali na današnje razmere?

Moram priznati, da mi je zelo všeč. Proizvodni prostori slikarnice niso bili še nikoli tako veliki, imate tudi veliko skladišče in lepe pisarniške prostore. Pri delu uporabljate predvsem barve, ki zdravju niso škodljive, zato mislim, da so delovni pogoji veliko boljši, kot so bili včasih. Opazila sem, da imate zelo veliko lepih novih dekorjev, všeč mi je stroj za lepljenje odlepk ter stroj za šestbarvni sitotisk.

Kaj počnete sedaj, ko ste v pokoju?

Sedaj imam res več časa. Če je potrebno, popazim na vnukinjo, imam tudi psa, s katerim sva velika prijateljica in greva večkrat na sprehod. Vsaj dvakrat letno se

dobimo z bivšimi sodelavkami, z našo "staro partijo", večkrat pa se slišimo tudi po telefonu.

Imate kakšno sporočilo za bivše sodelavce v Stedeku ter za bralce Steklarja?

Vsem bivšim sodelavcem v Stedeku želim veliko delovnih uspehov, da bi njihovi rezultati pripomogli k boljšemu standardu vseh zaposlenih in nenazadnje tudi več medsebojnega razumevanja. Enako želim tudi vsem ostalim bralcem Steklarja.

Z gospo Jadranko je bilo prijetno poklepetati. Ko je bila še zaposlena, je bila vedno dobre volje, katero je prenašala tudi na druge, in takšna je še danes (tudi sama pravi, da se najraje smeji!). Želim ji še veliko zdravih in nasmejanih let!

Pogovarjala se je
Metka Gabrič

PRIMERJAVA PROIZVODNJE V OPALU Z VIDIKA KVALITETE STEKLENE MASE

Letos julija je minilo dve leti od remonta peči EPO, zato je sedaj pravi čas za primerjavo kvalitete stekla. Pred dvema letoma je bilo velikokrat slišati, da je za slabši rezultat kriva kvaliteta stekla v prvih sedmih mesecih proizvodnje (pred remontom). Iz analiz, ki sledijo, je razvidno, da se je letos kvaliteta stekla izboljšala, čeprav je EPO prav tako stara dve leti.

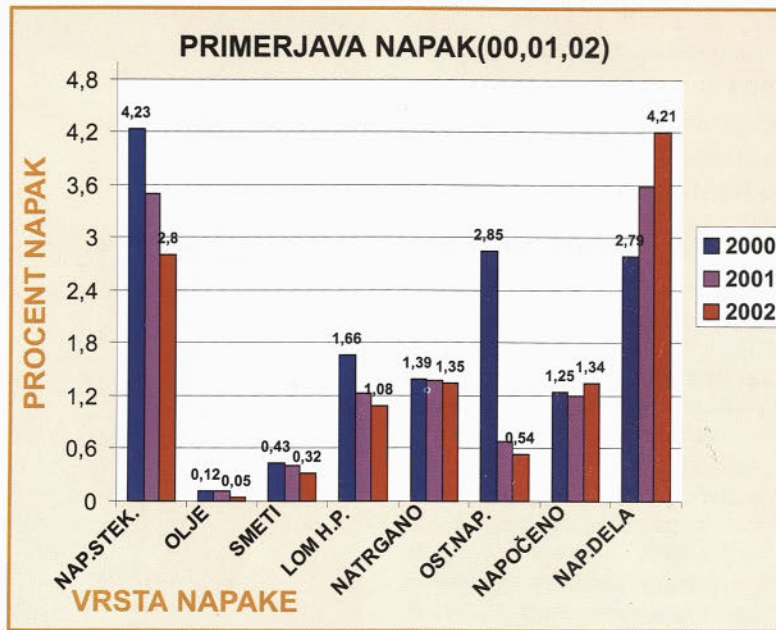
Da nam je uspelo doseči tak rezultat na področju kvalitete opalnega stekla, gre zasluga vestnemu delu, nekaterim drugače zastavljenim načinom dela, uvedba nekaterih inovacij na peči in pa bolj vestnemu delu pri pripravi zmesi.

Velika večina delavcev v neposredni proizvodnji je sprejela nekatere sugestije o drugačnem načinu dela s opalnim steklom (mesto nabiranja, način nabiranja, mesto oblikovanja opalne kroglice za velike artikle ipd.). Upam, da bo tako tudi ostalo.

Pomaga tudi spremenjeni režim dela med vikendi (izmet pred pričetkom dela ter nastavitve peči). Pomemben korak pa je bila tudi montaža Siemensovega SIPART-tokovnega regulatorja, ki nam je poleg zelo konstantnega režima taljenja, ki odločilno vpliva na kvaliteto steklene mase, prinesel tudi ogromen prihranek energije. Ta prihranek znaša v dveletni kampaniji peči 900.000 (devetstotisoč) kWh, kar v finančnem smislu pomeni 9 mio SIT, zato upam, da nam bo letos uspelo vgraditi še drugi regulator.

V naslednjem grafu vam bo prikazal odpad po posameznih postavkah primerjalno za obdobje 2000, 2001 in 2002. Ta jasno kaže, na katerih segmentih smo dosegli napredek in kje imamo še možnosti za izboljšanje.

Graf nam prikazuje primerjave za prvih sedem mesecev vsakega leta, razvidno je, da je kvaliteto steklene mase možno regulirati z vestnim delom, četudi je peč pred remon-

tom. Upam, da bomo s skupnimi močmi zaposlenih v Opalu, dežurnih služb in delavcev zmesarne uspeli ohraniti doseženo kvaliteto steklene mase.

Že v uvodu sem omenil smotrnejšo rabo energentov pri taljenju stekla in vzdrževanju delovnih temperatur in s tem povezanim letnim prihrankom 900.000 kWh, kar je po mojem mnenju največji dosežek na opalni peči. Prihranek nam znova pokaže, koliko lahko s sledenjem novim tehnologijam olajšamo, izboljšamo in pocenimo proizvodnjo. Rezultati na F-peči pri zmanjšanju porabe energije so v tesni povezavi z letos vpeljanim zbiranjem in vračanjem opalnih črepij v proizvodni proces. Tudi tu smo prihranili precej energije z vgradnjo novih gorilcev v delovne prostore. Ob tem pa bi spomnil delavce v proizvodnji, da z vestnim zapiranjem delovnih odprtih tudi prispevajo k zmanjšanju stroškov. Zelo velik projekt je seveda tudi projekt vračanja opalnih črepij v proizvodni proces, ki nam že po nekaj mesecih daje odlične rezultate ideja, ki je po pozitivnem odzivu vodstva odlično zaživela. V steklarski industriji je že dolgo znano, da vračanje odpadnih črepij pozitivno vpliva na kvaliteto in ceno steklene mase. Vendar so črepije iz dvoslojnega (uberfang) opalnega stekla poseben problem. Da bi bil ta problem še večji, imamo pri nas dve različni tehnologiji predelave steklene mase (ročno in polavtomatsko). Ko so bili narejeni vsi izračuni o prih-

rankih in vrednosti investicije ob dejstvu, da bodo na H-peči obratovali samo IS-stroji (tako bi bila omogočena uporaba vseh črepij, ki jih OPAL proizvode), je firma RUDIS izdelala projekt za uresničitev ideje o vračanju črepij. V začetku letošnjega leta je bil dokončan zbirni silos in nadgrajen program avtomatskega tehtanja, tako da se tudi črepije tehtajo v točno določenih količinah. S takim tehtanjem so negativne strani dodajanja dvoslojnih črepij odpravljene. V jesenskem delu bomo sistem dopolnili s SKIP dvigalom in tako olajšali delo v zmesarni. Rezultati doseženi v prvih šestih mesecih so preseglji vsa pričakovanja in so zaenkrat le pozitivni. Naj jih nekaj naštejemo in ilustriram s tabelami:

Kakor je razvidno iz tabele, so se možne napake (napočeno, natrgano, lom ipd.) celo nekaj zmanjšale v primerjavi z lanskim letom, zato o tem niso več potrebne skrbi.

Povečana poraba črepij in s tem zmanjšana poraba surovin:

I. 2001		I. 2002	%
16.240	JAN.	23.130.	142,43
12.880	FEB.	29.550.	229,43
14.840	MAR.	40.050.	269,88
12.530	APR.	40.250.	321,23
14.490	MAJ	43.750.	301,93
13.860	JUN.	45.750.	330,09
8.470	JUL.	30.250.	357,14
9.800	AVG	36.250.	369,90

PORABA ZEMELJSKEGA PLINA:

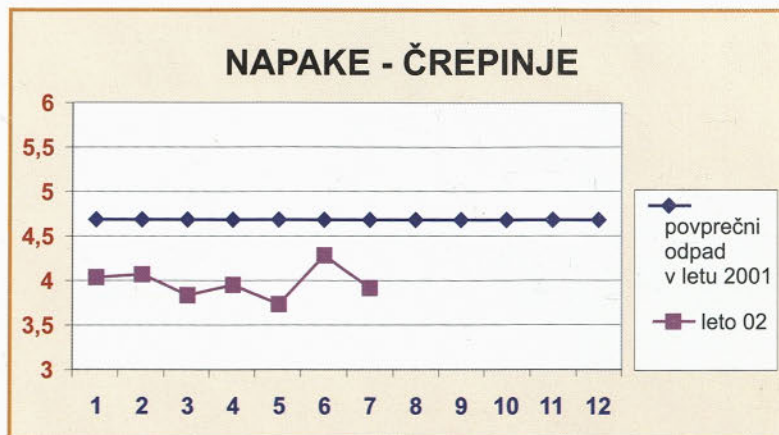
Tudi pri porabi zemeljskega plina se kaže trend zmanjšanja porabe, kljub temu, da je peč eno leto starejša in je do maja lani nismo hladili. Razlika znaša na letnem nivoju približno 80.000 m³ zemeljskega plina po ceni 35 SIT, kar doprinese 2.800.000 SIT.

Navedem naj še, da so se zmanjšali računi prevoza in deponiranja smeti iz prejšnjih 230.000 SIT na 23.000 SIT na mesec ali razmerje 1:10. Na letnem nivoju to znaša 2.500.000 SIT

Samo čiste gospodarske koristi pri tem projektu je za približno 18.000.000 SIT. Ne smemo pa pozabiti, da smo s tem projektom razbremenili hrastniško deponijo smeti za približno 1500 ton na letnem nivoju. S tem torej ni pridobila le naša firma temveč tudi širša lokalna skupnost, ki je že tako ekološko obremenjena.

Končam naj z željo, da bi vse dobre ideje naletele na tako dober sprejem pri vseh zaposlenih, posebno pa pri tistih, ki odločajo o investicijah v znanje.

Vodja taljenja v Opalu
Miro Zorec

TUDI V BRUSILNICI SPREMEMBE

Brusilnica je eden izmed oddelkov družbe Opal Hrastnik d.o.o., v katerem se stekleni polizdeki, narejeni v oddelku ročne in polavtomatske proizvodnje še dodatno obdelajo, ter tako dobijo želeno končno obliko. Z gotovostjo lahko trdimo, da je oddelek brusilnice ključnega pomena pri nadaljnji obdelavi, saj se tu izvajajo številne delovne faze, katere mora steklo prestat; rezanje, "šprenganje", vrtanje, brušenje, fino brušenje, posnemanje robov, žigosanje, občasno pa tudi poliranje.

Rezultati so pokazali, da je najbolje, če je polizdelek, narejen v oddelku proizvodnje, tam tudi dokončno izdelan - da se tam vroč izdelek še pred vnosom v hladilno peč polizdelek odreže na končno mero na enem od rezalnih strojev ("gašperju", "Rossi", "Dania"), nato pa ga v oddelku zagotavljanja kakovosti le pregledajo in zapakirajo v ustrezno embalažo. Glede na to, da to velikokrat ni mogoče, brusilnica še vedno ostaja še kako pomemben oddelek, ki je bil v preteklosti kar precej zanemarjen. Zato je bilo v zadnjem času izvršenih kar nekaj izboljšav, veliko pa jih je še v načrtu. Zato smo menili, da je pravi čas za prvo oceno, kar smo storili s spodnjim "termometrom".

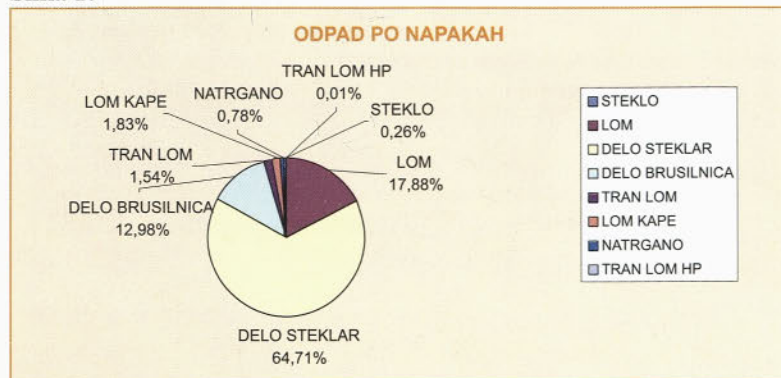
Matjaž GUČEK, vodja proizvodnega sektorja

Če na stvari gledamo s strogo eko-nomsko racionalnega pogleda, bi bilo najugodnejše, če bi bil delovni proces zaključen že v osnovni proizvodnji. Ker pa to ni mogoče, je izredno pomembna kakovost dela tega oddelka. Začeli smo z določenimi aktivnostmi za zmanjševanje deleža odpada. V grobem jih lahko razdelimo na:

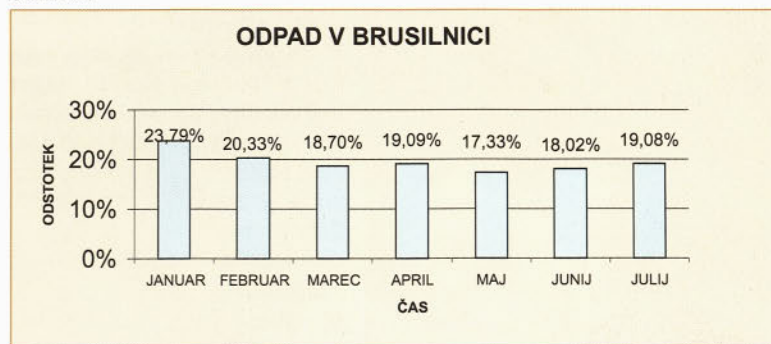
- računalniško spremljanje odpada, oziroma sledljivost izdelkov pri izdelavi;
- kakovostnejše spremljanje izdelave posameznih polizdelkov - v primeru, ko ima polizdelek tri ali štiri delovne faze, ter se šele na koncu TPS ugotovi, da je bil neustrezno izpihan, ima mehurček, ipd., je smiselno, da delavec ta izdelek izloči pri prvi fazi, kar je pogojeno z večjo samokontrolo delavcev;
- pravočasno obveščanje steklarjev o ustreznosti/ neustreznosti polizdelkov, kar pripomore k izboljšanju dela pri naslednji izdelavi tega polizdelka oz. njemu podobnih.

Pod prvo točko zgoraj bi tudi malo bolj predstavil, katere napake se evidentirajo v brusilnici, ter kakšen delež predstavljajo. V brusilnici zapisujemo več vrst napak: napaka stekla, lom, delo steklarja, delo brusilnice, transportni lom, lom kape, natrgano in transportni lom hladilne peči. Zajemanje in analiziranje teh podatkov je možno z začetkom tega leta, tako da je analiza narejena za čas od 1.1.2002 pa do kolektivnega dopusta.

Slika 1:

Slika 2:

Če malo opišem Sliko 1., lahko opazimo, da izstopajo tri napake; lom, delo brusilnica ter delo steklarja, ki ima tudi največjo vrednost. Prvi dve napaki sta posledica različnih dogajanj pri samem delu v brusilnici, in ju bo potrebno še zmanjšati, medtem ko bo potrebno za napako "delo steklarja", stvari podrobneje nadzirati v sami proizvodnji pri izdelavi izdelkov. Vidimo, da so druge napake zanemarljive, tako da bi omenil le napako lom kape, za katero lahko ocenim, da se skoraj ne pojavlja več, ker strmimo k temu, da bi čimveč izdelkov toplo odrezali že v sami proizvodnji.

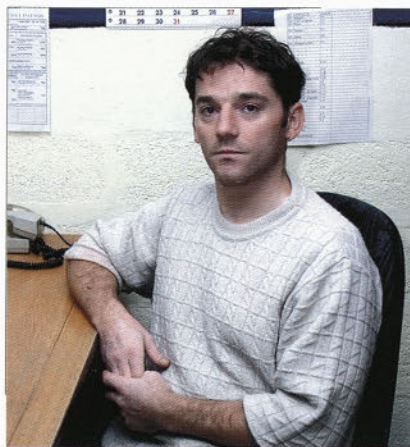
Slika 2 nam predstavlja potek odpada v brusilnici, ki trenutno znaša grobo rečeno okoli 20 %. Ocenjujem, da bi lahko v prihodnosti vložili še več energije za zmanjšanje te vrednosti. Številke, ki so navedene v diagramu za koga mogoče ne predstavljajo velike vrednosti, če pa to vrednost pomnožimo s količino izdelkov, ki smo jih vrgli stran, ter vrednostjo teh izdelkov, pa pridemo do števil, ki bi marsikomu povzročale glavobol.

Poleg zgoraj naštetih aktivnosti je bilo precej narejenega tudi na področjih, ki niso neposredno vezana na obdelavo samega stekla, ogromno pa pripomorejo k boljši pripravi, kakovostnejšemu delu in kontroli ter samemu spremljanju posameznih delovnih faz:

- naredili smo omarico za svedre, diske, ter šablone za žigosanje,
- naredili smo police za armature in nalepke za izdelke,
- postavili smo regale za vzorčne izdelke,
- začeli smo tudi z ločenim zbiranjem odpadkov (stekla, rokavic, svedrov, diskov, itd.),
- prostor, kjer se nahajajo priprave za rezanje in vrtanje smo opremili z označbami,
- uredili smo skladiščne prostore za izdelke, ki so namenjeni v brusilnico, (polizdeki, vzorci),
- uredili smo boljšo preglednost načrtov.

Že s temi začetnimi premiki v oddelku je precej pozitivnih sprememb. Menim pa da je potrebno storiti še precej stvari, ki bodo pripomogle k temu, da bomo imeli boljše pogoje dela in predvsem da bo odpad stekla v brusilnici še manjši, kot je sedaj.

Boris MAJCEN, vodja oddelka brusilnice

V brusilnico sem bil razporejen šele v "obdobju Opala", najprej kot brusilec, po odhodu sodelavca v pokoj pa kot vodja oddelka. Pred tem sem bil steklar in dobro mi je poznano njihovo naporno delo in prelit znoj za izdelavo izdelka. Za brusilnico pa sem vedno mislil, da je to obrat, kjer se opravljajo lažja dela. Šele sedaj, ko sem dobro spoznal vsa dela, znam drugače presojsati. Tudi tu je delo naporno, frekvenca velika, predvsem pa je

potrebna velika natančnost, pri nekaterih izdelkih so odločilne tudi desetinke milimetra.

V zadnjih dveh letih se je v oddelku spremenilo kar nekaj stvari, večinoma na bolje. Zlasti je velika pozitivna sprememba povečanje sledljivosti izdelka po vseh posameznih fazah obdelave. Prej je bilo vodenje evidenc zelo zastarelo, računalnika oddelku sploh ni premogel. Takoj ko smo ga dobili, je direktor pripravil zelo dober program za vodenje podatkov oz. evidenc, ki je poleg skrajšanja administrativnega dela prinesel predvsem možnost kakovostnejše obdelave podatkov, kar v končni fazi predstavlja boljše rezultate dela v našem oddelku.

Manj ugodna je novost, ki nas bo doletela konec meseca, ko bo potrebno v zadnjem tednu delati veliko preko polnega delovnega časa. Ta nihanja frekvence dela tekom meseca so precej moteča, vendar verjamem, da se bo sčasoma z združenimi močmi tudi to spremenilo na bolje. Odpad našega oddelka se sedaj ažurno vodi in meri, moram pa reči, da ga je zelo veliko, ker se pri nas, ki smo zadnja faza v našem procesu proizvodnje pokažejo napake vseh predhodnih.

Mislím, da bo tudi tu prišlo še do velikih sprememb, veliko bi pripomogla že boljše komunikacija med vodstvenimi delavci.

Tatjana CVELBAR, brusilka

Resnično je velika prednost boljša preglednost faz dela na posameznih artiklih, delavcev, ki so jih opravili, eventualnih napakah pri izdelavi posamezne faze. To smo sicer delno vodili že prej, vendar je bilo bolj zamudno in veliko manj transparentno. Za kasnejše iskanje podatkov pa je bilo izgubljenega veliko časa.

Zelo pohvalno je tudi, da je bil vzpostavljen red pri shranjevanju naših pripomočkov -svedrov, diskov, šablon ter armatur in nalepk, ki so sedaj pregledno zloženi in ne izgubljamó časa z njihovim iskanjem. Tega je koristneje

posvetiti natančnosti pri obdelavi izdelkov. Moti pa me pretirano varčevanje pri nabavi orodja - diski in svetri so nekvalitetni, potrebne bi bile nove brusne plošče. S slabim orodjem je težko slediti povečanim kriterijem kvalitete, ko je obdelava na milimeter natančno preteklost.

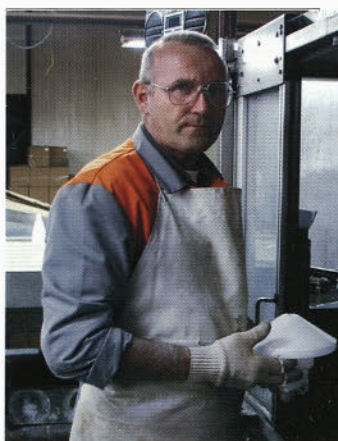
Mira METERC, pregledalka

Odpad v našem oddelku se je sicer zmanjšal, vendar je še vedno zelo velik, tega se zavedamo. Razlog je v tem, da se tu pokažejo napake vseh oddelkov, ki so delali na izdelku. Zlasti pri izdelkih, ki niso skladni z načrti - npr. prevelika debelina sten ipd., bi bil lahko manjši, če bi ustreznost izdelkov v brusilnici preverili že prej. Na vseh izmenah to ni možno, če bi to počeli vsaj na jutranji, bi se zelo poznalo. Pa je bila to nekoč davno utečena praksa in ne vem, zakaj so bile tudi dobre stvari iz preteklosti zavržene.

Vse nas tudi zelo moti nihanje potreb po našem delu, saj smo na začetku meseca "nepotrebni", na koncu pa bi morali biti nenehno v tovarni. Mene, ki delam v skrajšanem delavniku, to sicer ne zadene, vem pa, da je to zelo slabo tudi iz zdravstvenih razlogov - vpliv preobremenjenosti. Tu je še nekaj prostora za izboljšanje, verjetno je rešitev v boljšem planiranju.

Zlatko BEVC, voznik viličarja

Novosti pri svojem delu ne občutim toliko, ker na spremenjene postopke pri svojem delu nisem neposredno vezan. Delo pa bi mi zelo olajšala pomoč stroja - viličarja.

Silvo OBERČKAL, strojni rezalec

Trdim, da je naš oddelku v zadnjem obdobju zelo napredoval. Vodilni kažejo vedno več posluha za delo našega obrata. Oddelkovodja zna delo dobro organizirati, vsi smo polno zaposleni, priprave za nastavitve komadov so boljše, računalniška obdelava je doprinesla k preglednosti. Seveda pa so rezultati dobri le, če sodelujemo drug z drugim, da se procesi odvijajo brez nepotrebnih sporov, ki jemljejo čas in energijo, namesto da bi oboje porabili da obdelavo čim več dobrih komadov, od katerih se živimo. Delež odpada res ni majhen, ampak tu mislim, da je še

veliko manevrskega prostora za izboljšave.

K boljšemu razpoloženju in zdravju, ki sta tudi pogoj za dobre rezultate dela pa bi pripomoglo tudi izboljšanje splošnih pogojev dela v delavnici, ki nam otežuje delo zlasti v hladnejših mesecih - mrzla voda, razbite šipe, streha, ki pušča.

Mirica FAJFAR, pregledalka

Po novem so res vse evidence bolj pregledne, tudi vse nadaljnje faze evidenc je lažje voditi, oz. so podatki pravilnejši. Še vedno pa imamo pregledalke zelo veliko pisanja. Poostreno izvajanje predpisov s področja varstva pri delu in uporabe zaščitnih sredstev nam nalagajo obvezno nošenje rokavic. Z njimi pa seveda ne moremo pisati, neprestano natikanje in snemanje pa je tudi zelo zamudno in moteče.

Bojan KUDER, rezalec

Določeni premiki so bili narejeni tudi za izboljšanje varnosti pri delu. Pri vrtnanju in žaganju steklenega izdelka ni potrebno več držati z roko, kar je bilo izredno nevarno (poškodbe), zdaj je roko nadomestilo vakumsko vpenjalo. O čem podobnem bi bilo potrebno razmisliti tudi na področju brušenja. Sicer pa je narava našega dela takšna, da je poškodb kar precej. Malih sicer niti ne prijavljamo, večje pa so navadno precej hude. Zato je potrebno nadaljevati z izboljšavami s tega področja.

Marjana RANZINGER, administratorica

V brusilnici je bilo vedno veliko različnih evidenc, ki smo jih vodili ročno in velikokrat podvajali podatke. Vse to sedaj elegantno vodimo in spremljamo s pomočjo "prijaznega" računalniškega programa. Tudi pregledalkam je z vnaprej pripravljenimi obrazci administrativno delo olajšano. Res pa je, da je sedaj potrebno odpad bolj razčleniti. Prav to pa je bil eden od pglavitnih namenov vzpostavljanja dela na nov način.

Svoje delo sem rada opravljala tudi prej, vendar je po novem za vse lažje, predvsem pa hitreje in bolj zanesljivo. Prej pa so se velikokrat napake izkazale šele v skladišču. Program je izredno pomagalo za iskanje podatkov, sortiranja ipd. Različni zbirni podatki pa dalje služijo za veliko operativnih zadev pripravo poročil, planov, kalkulacij, obračun plač, dnevni izračun prekoračitev oz. Stimulacije...

Tako, "temperatura" je izmerjena. Iz izjav vseh je razvidno, da so spremembe opazne, da jih veseli, da je končno prišel čas za izboljšave tudi v tem obratu. Vsi pa se zavedajo, da so to šele začetki in da čas pravih sprememb šele prihaja. Upajmo, da takšnih, ki bodo v prid tako podjetju kot zaposlenim.

Pogovarjala se je
Marinka Anžlovar

POROČILO O IZTOKU STEKLA IZ STEKLARSKE PEČI

razrnil, tako da je skozi 10 do 15 cm široko rezo pričela iztekati steklena masa. Do zaustavitve iztekanja steklene mase je steklo iz peči med 5 in 10 ton steklene mase, zaradi česar se je uničil ali poškodoval tudi del opreme na sami peči. Strokovnjaki Steklarne Hrastnik so ugotovili, da bo potrebno za začasno sanacijo peči steklo iz peči v celoti izpustiti, kar so v nadaljevanju tudi storili. S sanacijskimi deli so takoj nadaljevali, sanacija bo trajala predvidoma do sobote, 14.09.2002. S to sanacijo bo poškodba peči le delno sanirana, za temeljito in kvalitetno sanacijo poškodovanega dela peči je potrebno naročiti nove ognjevarne bloke, zato pričakujemo, da se bo ta sanacija lahko izvedla v času kolektivnih dopustov v podjetju Opal Hrastnik d.o.o. v letu 2003.

Direktor
Mag. Binder Stojan

V torek, dne 10.09.02, je ob 17.20 uri prišlo do iztoka stekla iz F-kadne peči v Steklarni Hrastnik. Steklo je prebilo ognjevarne materiale na pretoku med delovnim in talilnim prostorom steklarske peči, kar so takoj opazili delavci zaposleni na tej peči. Sledila je takojšnja intervencija in ob pomoči steklarskih gasilcev se je iztok stekla iz peči zaježil v 15 minutah.

Na mesto dogodka so takoj prispeli vsi najodgovornejši v Steklarni Hrastnik, da bi ugotovili razloge za iztok stekla iz steklarske peči, ocenili škodo in posledice tega iztoka ter se odločili za način saniranja nastale situacije.

Na podlagi ogleda peči so strokovnjaki Steklarne Hrastnik ugotovili, da je prišlo do iztoka steklene mase iz steklarske peči zaradi poškodbe na ognjevarnem bloku na pretoku med delovnim in talilnim delom peči. Počeni poškodovani blok je pritisk stekla

TEHNOLOŠKI DOSEŽEK NAŠIH MOJSTROV IN DRUŽBE OPAL HRASTNIK

Uvod:

Steklo je ena izmed ekološko najbolj čistih snovi z veliko uporabno vrednostjo na vseh področjih in tudi novi materiali njegove vrednosti niso zmanjšali.

Pogled nazaj:

Steklarna Hrastnik se je že konec 19. stoletja znašla na mednarodnih trgih tako z izdelki iz barvnega stekla kot iz brušenega kristala. Pozitivnega trenda ni ustavila niti 1. svetovna vojna, saj je po njej program verjetno dosegel največjo širino v vsej zgodovini obstoja, ki pa ni več sledila novim tehnološkim procesom. Novost je bilo le opalno steklo v 50. letih. Po letu 1945 je kvaliteta padla, prešli so v glavnem na industrijsko in medicinsko steklo ter široko paleto izdelkov za široko potrošnjo - kozarci, steklenice. 60. leta so prinesla avtomatizacijo in delitev programov na avtomatsko izdelavo in ročno pihano razsvetljavno steklo.

Vsamih začetkih razvoja steklarstva v Hrastniku, so tu znali izdelovati tudi izdelke visoke kakovosti, kasneje pa se je temu posvečalo vedno manj pozornosti, zlasti ko je ročno proizvodnjo začela izrivati avtomatska.

Veliki artikli so se že delali, vendar noben ni bil tako zahteven kot ta. Bili so enostavnejših oblik- okrog-

li, pravokotno steklo pa v glavnem opalno, katerega je lažje oblikovati. Zadnji večji artikel, ki se je izdeloval v ročni proizvodnji, je bila posoda za mleko.

Kvalitetni izdelki:

V zadnjih desetih letih, se znova daje več poudarka kvaliteti. Z razvojem oz. zahtevnostjo svetil se je spreminjala tudi oblika in kvaliteta steklenega dela svetila ter je obujena tradicija iz začetkov steklarstva na tem prostoru.

Danes so standardi tako visoki, da na eni strani terjajo tehnološko zelo izpopolnjena svetila, pogojena z vizuelno privlačnim toplim, s tem pa tudi zelo zahtevnim designom. Izdelek s kataložsko številko 08378000 in enostavnim poimenovanjem razsvetljavno telo -belo 680 je gotovo vrhunec med njimi. Pri izdelavi smo po tehnološki plati (orodje) izpolnili vse zahteve nadstandardne kakovosti. Menimo, da gre za tehnološki dosežek, ki ga je vredno predstaviti in s katerim se res lahko pohvalimo.

Dan D:

V nedeljo, 08.09.2002, je skupina steklarjev, sestavljenih iz treh brigad v sestavi: Senaid Mustajbašić, Ivan Herek, Nisvet Avdić, Zlatko Tržan, Boris Mokotar in Aljoša Vrtačnik na odru ter Aleš Wolfand, Robi Bagara, Elvis Hadžić, Sebastjan Balentin in Jože

Žveglič pod njim, pristopili k izdelavi tega izredno zahtevnega izdelka za firmo Svenska iz Švedske. Gre za viseče razsvetljavno telo premera 680 x 340, z vratom, z dvojno odprtino, v prozorni izvedbi. Izdelek so napihivali v grafitni model, kar je proizvodni proces še otežilo. Po prvem neuspelem poskusu, ki pa je bil šola za nadaljnje delo, je proizvodnja ta dan stekla normalno. V petih urah je bilo izdelanih 46 komadov, od tega 36 dobrih. Teža izdelka je cca 12 kg, ne smemo pa pozabiti na vzvod ročice, ki obremenitev zelo poveča.

Kaj pravijo mojstri:

Senaid MUSTAJBAŠIĆ

Ko se je model za ta izdelek pojavil v naših prostorih, smo se ga prav

ustrašili. Nismo si znali predstavljati, kako bomo iz njega izvlekli kvaliteten steklen izdelek. Nekaj časa so ga pustili v obratu, da smo se ga malo navadili. Naš prvi poskus izdelave res ni uspel, smo se pa iz njega veliko naučili. Poiskali smo tehniko, s katero nam je šlo najlažje in je bil hkrati izdelek najkvalitetnejši. Seveda ima izdelek tudi svojo dobro težo - 9 kg svetilo, kapa pa 4 kg, samo kroglica ima 2,5 kg, pa še delo z vzvodom... Zato smo delali v parih trije mojstri, ki sicer delamo velike izdelke ročne proizvodnje, vsak s svojim pomočnikom. Pod odrom pa jih je bilo še pet, ki so prav tako morali biti dovolj usposobljeni, spretni in močni, da so obvladali izdelek. Ker potem še nekaj časa bolijo roke predlagam, da bi se v primeru, če bi se

Razsvetljavno telo v primerjavi s standardnimi izdelki...

tolikšni izdelki še delali, imeli nato nekaj dni počitka, ker so roke resnično utrujene in zatečene.

Nisvet AVDIČ

Ko smo se pred prvim poizkusom izdelave pogovarjali, kako bomo

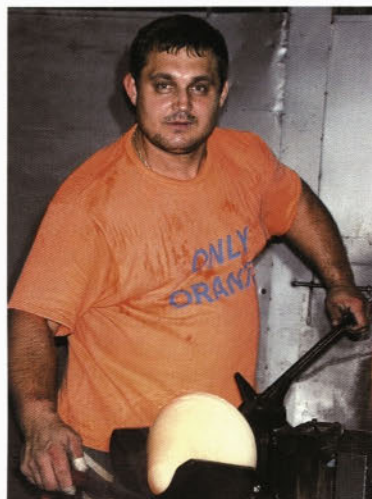

pristopili k delu, smo si tako plastično predstavljali, da smo jih v mislih že kar naredili. Pa žal ni šlo. Bilo nas je tudi preveč na odru, potem pa noben ne poprime prav za delo. Drugič je bilo določeno optimalno število izvajalcev, Senad, ki ima največ izkušenj z grafitnimi modeli, pa je predlagal drugačno tehniko, po kateri nam je uspelo. Če bi imeli še tretji poskus, bi gotovo "iznašli" še kaj, verjetno bi rabili tudi manj steklovine. Meni sicer ni šlo najbolje, gotovo bi bilo naslednjič bolje. Roke pa boljše, roke. Še dobro, da imamo stroj za "sukanje", sicer ne vem, če bi zmogli.

Mislím, da smo naredili izdelek, ki bi ga občudovali tudi stari steklarji.

Boris MOKOTAR

Pri prvem poskusu nisem sodeloval. Zato me je bilo pri pripravi orodja in pip na odločilno nedeljo prav strah, kako bomo obvladali vse skupaj. Prvi trije komadi res

niso bili dobri, nato pa je šlo vedno bolje. Upam, da se tudi na sliki vidi, za kako zahteven in težak izdelek gre. Vodja proizvodnje je predlagal, da bi delali skupinsko - sestavljeni iz večih brigad, pa kljub temu vsak s svojim pomočnikom. Tudi to se je izkazalo za dobro potezo. Tako je lažje, ker mojstri različnih brigad nismo navajeni delati skupaj, potrebovali bi nekaj časa, da bi se uskladili. S pomočnikom pa se človek samo spogleda... Da so izdelki takšni kot so pa so zaslužni vsi tehnološko in

operativno vodstvo, pa tudi vsi, ki smo delali. Tudi od odnašalca je ogromno odvisno, tudi on je moral biti pazljiv in napeti vse sile, da je izdelek ostal takšen, kakršnega smo naredili. Bilo je naporno, ampak zdržali smo. Če bi bilo še kdaj potrebno delati takšne in podobne izdelke pa se je potrebno zavedati, da nato rabimo nekaj več počitka.

Zaključek:

Izdelki, ki jih delamo v zadnjem času, so nam v ponos. Kupci nam s svojimi naročili dajejo priznanje, da smo sposobni narediti najbolj zahtevne izdelke, ki se danes pojavljajo v Evropi.

Lahko rečemo, da smo si s tem in tudi nekaterimi izdelki v preteklosti ustvarili image, da je Opal Hrastnik s svojimi delavci sposoben za vse izzive bodočnosti.

Vemo, da avtomat lahko naredi marsikaj, tako zahtevnih artiklov pa še zelo dolgo ne.

Marinka Anžlovar

Že sama nabrana steklovina ima svoje dimenzije...

OBDOBNI PREVENTIVNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI V LETU 2001

V letu 2001 je bilo v Dispanzerju medicine dela, prometa in športa v Zdravstvenem domu Hrastnik pregledanih 99 delavcev Opala Hrastnik, od tega je bilo 93 obdobjnih in 6 kontrolnih pregledov, od tega 82 moških in 17 žensk. Obseg in vsebina pregleda sta bila opravljena na osnovi ocenjenih obremenitev in zahtev delovnih mest:

- telesne obremenitve (stoječe delo, prisilne drža, vsiljen ritem dela)
- nevarnost poškodb (opekline, vreznine)
- neugodni ekološki pogoji dela (predvsem visoke temperature, preprih, zaprašnost, dim, varilni plini, hlapi kemikalij, ki se nahajajo v sestavini stekla ali med procesom dodajajo)
- toplotno sevanje (IR)
- hrup
- izmensko delo (nočno delo)
- neugodni svetlobni pogoji ter v skladu z veljavno zakonodajo Zakonom o varnosti in zdravju pri delu, Zakonom o zdravstvenem zavarovanju ter Pravilnikom o načinu in postopku za opravljanje preventivnih pregledov delavcev. Glede na delo, ki ga opravljajo, je bilo pregledanih 31 ročnih pihalcev, 21 nabiralcev, 8 krogličarjev, 6 pregledalk, 5 ključavničarjev in posamezniki iz drugih delovnih mest. Povprečna starost pregledanih delavcev je bila 34,9 let (moški 33,9, ženske 39,1), povprečna delovna doba pregledanih pa je bila 16,7 let (moški 15,7, ženske 19,9), na sedanjem delovnem mestu pa so delali povprečno 11,5 let (moški 10,5, ženske 15,7).

Pri pregledanih smo v povprečju ugotovili 1,97 dejavnika tveganja za prezgodnji nastanek in razvoj kroničnih degenerativnih obolenj, predvsem srca in ožilja ter gibal.

Najbolj pogosti dejavniki tveganja so:

- pomanjkanje rekreativne telesne aktivnosti - 77 delavcev
- kajenje - 52 delavcev
- prekomerna telesna teža - 53 delavcev
- povišan krvni tlak - 18 delavcev
- povišane maščobe v krvi - 9 delavcev
- prekomerno pitje alkohola - 5 delavcev
- povišan krvni sladkor - 2 delavca

Med ugotovljenimi boleznimi in okvarami zdravja so po pogostnosti izstopale:

1. okvare vida - 47 primerov
2. okvare sluha - 31 primerov
3. bolezni prehrane in presnove (debelost, povišan sladkor v krvi, povišane maščobe v krvi) - 29 primerov
4. bolezni srca in ožilja (predvsem na račun krčnih žil in povišane krvnega tlaka) - 28 primerov
5. bolezni gibal (hrbtenica, okončine) - 22 primerov
6. bolezni prebavil (zobna gniloba, bolezni želodca in črevesja) - 14 primerov
7. bolezni kože - 10 primerov
8. bolezni dihal - 8 primerov
9. duševne bolezni (duševne motnje, odvisnost od alkohola) - 5 primerov
10. bolezni živčevja (utesnitev živcev v zapestnem kanalu) - 2 primera
11. tumorji (rakasto obolenje) - 1 primer

Domnevamo, da so na nastanek in razvoj nekaterih od obolenj poleg drugih možnih vzrokov (starost, spol, dednost, kajenje, prekomerna hranjenost, pomanjkanje rekreativne telesne aktivnosti, prehrabne navade) verjetno vplivale tudi obremenitve in škodljivosti pri delu.

To so:

- okvare vida (neustrezni svetlobni pogoji)
- okvare sluha (hrup)
- bolezni srca in ožilja (stoječe delo - med njimi je bilo največ krčnih žil, visoke temperature ter povišanega krvnega tlaka)
- bolezni gibal (telesne obremenitve statične in dinamične)
- bolezni dihal (neugodni ekološki pogoji dela)
- bolezni kože (visoke temperature, znojenje, mikropoškodbe odprtih delov kože predvsem v ročni proizvodnji)
- bolezni živčevja (utesnitve živcev v zapestnem kanalu zaradi hitrih ponavljajočih se gibov v zapestjih)

35,4 % pregledanih je bilo zmožnih za svoje delo brez omejitev, 57,6 % je bilo zmožnih za svoje delo z omejitvami, ki so navedene na zdravniških spričevalih (zaščita sluha v hrupu, mora delati s korekcijskimi očali itn.), 2,0 % je bilo začasno nezmožnih za svoje delo, 4,1 % pregledanih ni bilo zmožnih za svoje delo ali drugo

predlagano delo, pri 2 delavcih mnenja nismo mogli podati, ker nista opravila vseh potrebnih preiskav.

Priporočila:

Glede na obremenitve in zahteve delovnih mest ter ugotovljene bolezni in okvare zdravja pri pregledanih delavcih, za ohranitev in izboljšanje zdravstvenega stanja in ohranitev delazmožnosti priporočamo:

- glede prisotnih številnih dejavnikov tveganja za nastanek kroničnih bolezni in pogostnosti zobne gnilobe priporočam zdravstveno vzgojo zaposlenih glede zdravega načina življenja (pravilna prehrana, vzdrževanje telesne mase in telesne kondicije, odpravljanje razvad, sanacija zobovja);
- glede na število krčnih žil in bolezni gibal in bolezni gibal (bolečine v križu, nogah, ramenskem obroču) priporočam ergonomske ukrepe: kjer je možno stalno stoječe delo spremeniti v izmenoma stoječe in sedeče, nošenje ortopedске obutve;

- za delavce, ki delajo v mikroklimatsko zelo neugodnem okolju in imajo telesno naporno delo (statične in dinamične obremenitve gibal - predvsem v ročni proizvodnji) priporočam, da se razmisli o uvedbi dveh dodatnih krajših odmorov za počitek v mikroklimatsko bolj ugodnem prostoru - pasivni odmor;

- dosledno uporabo vseh potrebnih osebnih varovalnih sredstev;

- priporočam analizo individualiziranja za delovna mesta v ročni proizvodnji in delu pregledalk (predvsem katere bolezni in okvare zdravja so vzrok, po kolikih letih dela prihaja do invalidnosti, pri kateri starosti in kako to zmanjšati).

Pooblaščen zdravnik

Seima Kazaferović, dr.med.,
spec. medicine dela, prometa in športa

PODROBNEJŠI OKULISTIČNI PREGLEDI

domu v Trbovljah opravilo dva pregleda oz. dve različni meritvi - ambulantni pregled vida s pomočjo računalniške tehnike ter strokovni pregled okulista po predhodni razširitvi zenic.

Za čim boljši potek vseh preiskav smo organizirali tudi prevoz s kombijem, ker bi sicer po opravljenem drugem pregledu potrebovali spremljevalca.

Posamezniki, ki imajo okvarjen vid bodo o tem pisno obveščeni s strani Dispanzerja za medicino dela, prometa in športa, ki je tudi sodeloval pri tem projektu, dr. Prelesnik pa bo ugotovitve objavil v svoji raziskovalni nalogi, bistvene ugotovitve pa bomo objavili v eni od prihodnjih števil Steklarja.

Marinka Anžlovar

Iz pred kratkim izdelane in potrjene ocene tveganja izhaja, da so delavci na nekaterih delovnih mestih zaradi narave dela neprestano izpostavljeni vplivu infra rdeče svetlobe toplotno sevanje.

Za ugotovitev dejanskega stanja in nadaljnega ukrepanja smo izkoristili priložnost, ki se nam je ponudila. Zdravnik specialist za očesne bolezni dr. Prelesnik je na poglubljenih specialističnih pregledih ugotavljal vpliv infra rdečih žarkov na vid, zlasti tistih delavcev, ki so zaradi narave dela več let (nad 15 let delovne dobe) izpostavljeni temu sevanju.

31 redno zaposlenih delavcev ter 11 upokojenec je v Zdravstvenem

IZ DELA SINDIKATA

Pred nami je jesensko obdobje, ki pred sindikat postavlja tudi nove aktivnosti.

Med poletnimi meseci, je tako kot drugod tudi v delovanju sindikata vladalo nekakšno mrtvilo.

Edina dejavnost, ki smo jo opravljali, je bilo pošiljanje ljudi na dopust. S tem imam v mislih tiste, ki so letovali v naših prikolicah.

Pa tudi pri tem moramo letos ponovno ugotoviti, da nismo imeli polno zasedenih kapacitet, čeprav imamo v lasti samo dve prikolici. Od predvidenih štirinajstih terminov v sezoni, so ostali štirje termini nezasedeni. Žal je postalo kempiranje v kampih zelo drago, tako da je verjetno eden od razlogov nezanimanja delavcev za prikolice, tudi cena takšnega preživljanja letnega dopusta.

Poletje smo torej preživeli eni tako drugi drugače, sedaj pa so pred nami novi cilji in nove naloge.

Uskladitev plač v avgustu je pri nas že urejena, nadaljevala se bodo tudi pogajanja o novi Kolektivni pogodbi. Upam, da bodo uspešna in kmalu končana. Z njo naj bi plače nekako postavili na realne temelje. Vodilni v podjetju trdijo, da so vse plače pri nas usklajene s Kolektivno pogodbo, nekatere pa so celo višje. To je dejansko tudi res. Toda Kolektivna pogodba je bila ob sprejemu leta 1997 dobra med tem časom pa se je veliko stvari spremenilo, nova pogodba se pripravlja in usklajuje že nekaj let, plačo pa še vedno dobivamo po stari, ki pa žal današnjemu času ni več primerna in povzroča predvsem nezadovoljstvo med delavci. Minimalna plača, ki mora biti izplačana, se je v skladu z zakonom redno dvigovala, tako da so prejemi, torej osebni dohodki delavcev v prvem tarifnem razredu dohiteli tiste v drugem tarifnem razredu in se nato skupaj z njimi dvigovali naprej do tretjega tarifnega razreda. Tako je sčasoma prišlo do današnjega stanja, ko imajo prvi trije tarifni razredi skoraj enako plačo, četrti in peti tarifni razred pa nista daleč nad

njimi. Ta stvar naj bi se z novo Kolektivno pogodbo uredila, na zadovoljstvo nas vseh.

V tem času se bomo z vodstvom, (upam), dogovorili tudi o sofinanciranju preventive, ker pa jeseni sindikat tradicionalno organizira izlet, morda tudi o pomoči pri izvedbi le teh. Zavedati se moramo, da v našem kolektivu večina delavcev opravlja štiriizmensko delo in, če hočemo vsem ponuditi enake možnosti udeležbe na izletu, moramo izlet organizirati štirikrat. To pa ni majhen finančni zalogaj.

V jesenskem delu bomo pripravili tudi nekaj stvari na rekreativni dejavnosti naših članov. V načrtu imamo tekmovanja med delavnicami in med hčerinskimi podjetji naše Skupine. Tako naj bi se srečali in pomerili v košarki, malem nogometu, balinanju, pikadu, pa še kje bi se lahko, samo dogovoriti se je treba.

Kar nekaj časa že govorimo o dodatnem pokojninskem zavarovanju. Z naše strani je bilo vodstvu že večkrat postavljeno vprašanje, kako se bomo tega lotili v naši sredini. Zaenkrat se o tem nismo uspeli še ničesar dogovoriti, tako da je to v tem obdobju to ena prvih nalog sindikata, pa tudi Sveta delavcev.

Kar precej naših članov se je v teh dneh obrnilo na nas z vprašanjem o ozimnici. Ker vemo, s kakšnimi plačami se morajo preživljati zaposleni v najnižjih tarifnih razredih, se bomo tudi letos poizkusili dogovoriti o nabavi ozimnice preko trgovine Jagoda iz Hrastnika. Kmalu pa bo tu konec leta, z njim pa delo na silvestrovo, nato pa seveda tudi novoletna darila za naše najmlajše.

Pa tudi božičnica ob koncu leta bi nam vsem prinesla nemalo zadovoljstva in veselja, da ne rečem sreče, v tistih zadnjih dnevih tega leta, ki so s stroški hudo povezani.

Torej, dela pred nami je dovolj. Upam, da ga bomo čim več in čim boljše opravili.

Matej Kaiser

GASILSKI KOTIČEK

V tem članku vam bom opisal in predstavil gasilno ampulo BONPET, kot sem obljubil.

Gasilna ampula BONPET je namenjena gašenju vseh začetnih požarov. Njeno delovanje je zelo enostavno saj ne potrebuje nobenega vira energije za svoje delovanje ker deluje popolnoma samodejno.

Pa pogledjmo primer uporabe. Kot je razvidno na sliki, je ena od možnih montaž v kuhinji nad kuhhalno ploščo v napo ali, če te ni na steno. Ob požaru reagira BONPET na toploto in se pri temperaturi gasilne tekočine 90°C samodejno aktivira. Steklo ampule se zdrobi v nenevarne delce. Pri tem pride do dušenja ognja in do ustvarjanja "filma" na površini razlite tekočine, ki prepreči ponovni vžig. Ko se kemikalije razprše po goreči površini, sproščajo CO₂ plin, ki trenutno ohlaja gorečo površino in zaduši plamen. Moramo poudariti, da to opravi brez škode za ljudi ali okolje. Lahko se montira tudi drugam kjer je možnost nastanka požara, v kurilnici, v kopalnici, v službah kjer naprave obratujejo 24 ur brez

nadzora, v industriji...

Sama montaža je zelo enostavna, nad možnost izvora ognja se privije nosilec in vstavi ampula.

Ampula ne zahteva nobenega vzdrževanja, razen občasnega vizualnega pregleda možnih fizičnih poškodb. "Življenska" doba je 10 let kar potrjuje proizvajalec.

Lahko pa se uporablja tudi tako, da z metanjem ampulo razbijemo v bližini ognja ali ampulo razbijemo v vedro vode in s tem gasimo ogenj. V ampuli je cca 6 dcl tekočine, dovolj, da pogasi ogenj v zaprtem prostoru 2 x 2 x 2m.

Pri nakupu vam zavarovalnica Triglav prizna popust pri zavarovanju.

Vsi, ki jih zanima kaj več o sistemu BONPET, si lahko ogledajo spletno stran WWW.BONPET.SI.

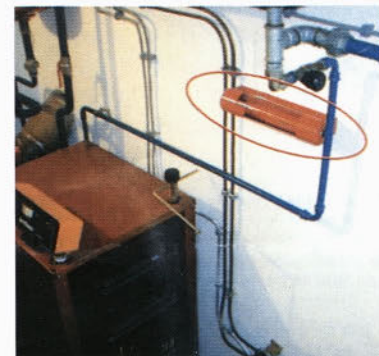
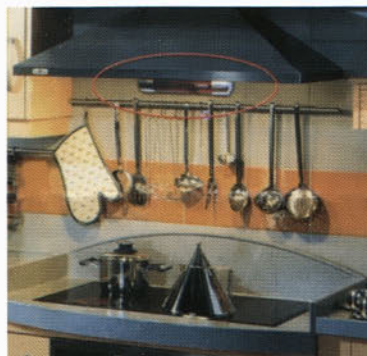
Približuje se mesec oktober, ki je mesec požarne varnosti, ko imamo gasilci možnost prikazati in povedati kaj o svojem delu. Zato

vas obveščam, da bomo pripravili nekaj zanimivosti katere si boste lahko ogledali. Tako pripravljamo dan odprtih vrat, ki bo 18.10. v popoldanskem času.

Še enkrat vas pozivam, da v primeru požara ali druge nesreče pokličete na int. št. **622**, in sporočite kdo kliče kaj se dogaja in kje.

Toliko do prihodnjič z gasilskim NA POMOČ!

Predsednik PIGD Steklarna
Andrej Časar

ZANIMALO VAS BO

Spet smo na pragu jeseni. Poletni čas je za kadrovske dogodke bolj zaspan, zato kakšnih velikih novic z našega področja ni. Nekaj pa smo jih vendarle izbrskali (no, med drugim - ali je bilo letos sploh kakšno poletje?):

OPAL d.o.o.

V tem času smo **sklenili** delovno razmerje z dvema delavcema: predhodno se je iz odsluženja vojaškega roka vrnil Denis Pošebal, delovno razmerje pa smo sklenili še z Alenom Vavtarjem - oba sta pričela z delom v proizvodnem sektorju.

V istem obdobju sta delovno razmerje v isti sredini prekinila prav tako dva delavca - Tomaž Nučič sporazumno in Elvir Džaferi samovoljno.

Tako še vedno ostajamo pri 225 zaposlenih delavcih - 125 moških in 100 žensk.

JUBILANTI

Kar nekaj delavcev je v istem obdobju izpolnilo okrogli delovni jubilej:

- 20 LET - Darko Stopinšek in Dragan Caranović
- 30 LET - Majda Doberšek, Mira Oblak in Zlatko Bevc

OSTALO

Naša delavka Pelka Reljič je tik pred zaključkom kolektivnega dopusta pred matičarjem potrdila svojo zvezo z dolgoletnim spremeljalcem Igorjem Škobernetom.

Čestitamo.

Kadrovski referat
Marinka Anžlovar

STEKLARNA HRASTNIK - VITRUM d.o.o.

V poletnem času smo v Steklarni Hrastnik - Vitrum d.o.o. na novo zaposlili 2 delavca, in sicer sta v mesecu juliju sklenila delovno razmerje Almir Imširovič, viličarist v Komerčialnem sektorju, ter Bruno Rugole, ki se je zaposlil kot električar v Sektorju zmesarne in vzdrževanja.

V istem mesecu je bila iz podjetja Glascom d.o.o. v podjetje Vitrum d.o.o., do izteka določenega časa v družbi Glascom, razporejena Sabina Strgaršek, ki se je zaposlila na delovnem mestu komercialistke v Komerčialnem sektorju.

Delovno razmerje se je v tem obdobju **prekinilo** 4 delavkam:

Anici Volf in Havi Bečirevič, ki sta bili zaposleni kot pregledalki stekla, se je izteklo delovno razmerje, sklenjeno za določen čas šestih mesecev, za sporazumno prekinitev delovnega razmerja pa sta se odločili v začetku septembra dve delavki: Sadeta Mujić, pregledalka v Sektorju zagotavljanja kakovosti, in Biserka Jerman, zaposlena na delovnem mestu samostojne komercialistke v Komerčialnem sektorju.

Mesec **avgust** je Steklarna Hrastnik - Vitrum d.o.o. tako zaključila s skupnim številom 430 zaposlenih, od katerih je bilo 246 moških in 184 žensk. Podatek je zajemal 40 delavcev sprejetih za določen čas in 2 pripravnika.

IZOBRAŽEVANJE

Srečko Medvešek, vodja proizvodnega sektorja - obrata G, je diplomiral po študijskem programu strojništvo, s čimer si je pridobil strokovni naziv DIPLOMIRANI INŽENIR STROJNIŠTVA.

Boštjan Meserko, tehnolog v Sektorju zmesarne in vzdrževanja, je konec avgusta uspešno opravil pripravniški izpit, s čimer je zaključil 9 mesečno pripravništvo.

JUBILEJNE NAGRADE

- 10 LET: Marino Zorc, Samo Kontrec, Munira Trgalovič, Jožica Zupan
- 20 LET: Miloš Maksimović, Andrej Miklič, Vera Pavlovič, Zvezdana Tosić

- 30 LET: Alojz Bevc, Vojka Rotar

OSTALO

Zgodnji poletni čas je prinesel veselje in skrb obenem v dve družini, in sicer je Nerminu Burhanu žena Hana rodila hčer Amro, družini Škorja pa se je pridružil sin Nik.

Kadrovik
Janja Rojko

GLASCOM d.o.o.

V Glascomu sta v tem obdobju prekinili delovno razmerje dve delavki: Adela Otorepec, ki je bila zaposlena kot administratorka v sklopu Skupnih služb, se je v mesecu juliju invalidsko upokojila, v začetku meseca septembra pa je se je izteklo delovno razmerje, sklenjeno za določen čas, Sabini Strgaršek, komercialistki v sklopu Skupnih služb.

Iz podjetja Glascom d.o.o. se je s prvim julijem do konca letošnjega leta v družbo Sinet d.d. prerazporedilo 6 delavcev: Halid Mehić, Mojca Rancinger, Avgust Žibert, Nada Kos, Romana Brečko in Zinka Akmačič. Vsi imenovani bodo v podjetju opravljali delo pomožnega delavca v invalidski delavnici, delovno razmerje in pravice iz njega v podjetju Glascom d.o.o. pa jim bo za ta čas mirovalo.

Mesec **avgust** je podjetje Glascom d.o.o. tako zaključilo s skupnim številom 52 zaposlenih, od katerih je bilo 24 moških in 28 žensk. 14 delavcev je zaposlenih za določen čas v podjetju Steklarna Hrastnik Vitrum d.o.o., 6 delavcev pa v pod-

jetju Sinet d.d., tako da je skupno število zaposlenih v podjetju Glascom d.o.o. konec meseca avgusta znašalo 72.

Kadrovik
Janja Rojko

STEDEK d.o.o.

Obdobje **junij - september 2002** je podjetje zaključilo z 81 zaposlenimi, od tega 63 žensk in 18 moških, v to število je vključena tudi 1 delavka, ki imajo sklenjeno delovno razmerje za določen čas, za čas pripravništva.

V teh treh mesecih podjetje namreč ni zaposlilo nobenega novega delavca, prav tako ni bilo nobenemu delavcu prekinjeno delovno razmerje.

IZOBRAŽEVANJE:

V mesecu juniju sta dva naša delavca: Matej Repovž in Andrej Časar obiskovala 25 urni tečaj računalništva MS Project, katerega sta oba uspešno zaključila.

Podjetje Dratek je organiziralo seminar za Interno presojo sistema kakovosti (QAS) po SIST ISO 9001: 1995, katerega so se udeležili in uspešno zaključili naslednji naši delavci: Irena Brunček, Andrej Časar, Rosanda Kladnik, Klara Podmenik in Matej Repovž.

Vsem udeležencem iskreno čestitamo!

Splošno kadrovska služba
Metka Gabrič

Pričela so se dela za prenovu severne fasade tovarne...

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, babice in prababice

Irme KIRN

se iskreno zahvaljujem vsem za darovano cvetje, sveče in tolažilne besede v naših najtežjih trenutkih in vsem, ki ste jo pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi godbi in pevcem in Steklarne Hrastnik ter govorniku za poslovilne besede.

Žalujoče hčerke: Erika, Lidija, Irma in Tatjana z družinami

ZAHVALA

ob prerani izgubi dragega moža, očeta in dedka

Emila ŠPITALERJA- EMIKA

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem in sodelavkam družbe Vitrum d.o.o. za izkazano pozornost. Hvala govorniku, pevcem in godbi za odigrane žalostinke. Hvala vsem, ki so nam ob najtežjih trenutkih stali ob strani in našega Emika pospremili na zadnjo pot. Lepa hvala prijateljem ribičem, bivšim sodelavcem Steklarne in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot.

Žalujoči: žena Alenka, hčerki Jelka z družino in Janja.

ZAHVALA

ob izgubi drage ome, tašče in sestre

Danijele VOZELJ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in sveče, jo pospremili na njeni zadnji poti in sočustvovali z nami. Iskrena hvala tudi godbi in pevcem Steklarne Hrastnik ter govorniku za poslovilne besede.

Žalujoci: vnuk Peter, zet Toni, sestri Milena in Slavica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi dragega sina

VOJKA

se zahvaljujemo za nesebično pomoč Brodarskemu društvu, civilni zaščiti, gasilcem, zdravstvenemu domu in vsem, ki ste nam pomagali v naših najhujših trenutkih. Hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovo prerano zadnjo pot.

Žalujoča starša Vojko in Eli ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

ob boleči izgubi ljubega moža in očeta

Toma PLEŠE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnjo pot.

Iskrena hvala sindikatu, godbi in pevcem Steklarne Hrastnik, sodelavcem železniške postaje Hrastnik, govorniku ter g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: žena Breda, sinova Branko in Tomislav

ZAHVALA

ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in brata

Leopolda MODRA

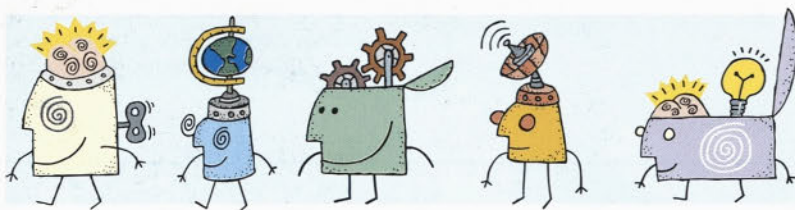
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje, sveče ter izrečeno sožalje. Iskrena hvala tudi osebjem Zdravstvenega doma Hrastnik ter patronažni službi za skrb in nego.

Žalujoči: žena Mimi ter ostalo sorodstvo

Nagradna križanka

				DANSKI PISATELJ IN DRAMATIK (KARL ADOLPH)	SLOV. IGRALEC CIGOUJ	VRSTA AMER. KUKAVICE	PUNČKA, DEKLETCE	KRAJ PRI ZAGORJU	FILMSKI IGRALEC SHARIF	VRSTA PRISTOJ- BINE	PEVKA DEŽMAN		TANKA MORSKA ŽIVAL	OSEBA, KI SE NOČE IMENOVATI	NEMŠKI SKLADATELJ WERNER	FILMSKI IGRALEC GIBSON	NADAV, PRED- PLAČILO
				OKRASNA CVETLICA, MEČEK								SMISEL, RAZUM MADŽ ŠAHIST					
				SLOV. SATIRIK FRAN. IGRALEC													
	CERKVENI NASLOV	RESA PRI ŽITNEM KLASU	UGASLI JAPONSKI VULKAN	IGRALEC RANER IT. PISATELJ (DARIO)		PEVKA BARUCA VRSTA VRBE				OSKAR KOGOJ BELO VINO			PEVKA DERENDA	MALIK	FRANC. PISATELJ, SADIZEM (DONATIEN)	KLIČNO ZRNO TAJNO- CVETK	
POGLED S STRANI, PREREZ						PLEMEN- SKO GOVEDO			ŠTUDENT ROMANIST. KRAJ PRI VRHNIKI								
SLOVES, UGLED						TURŠKI PREMIER VRSTA PRISTOJBINE						KNAP IT. SLIKAR FUTURIST (GINO)					
ESTONEC				ALP. SMUČ. HROVAT SLOV. PISATELJ				GRŠKI ENEZ PEVKA JURKOVIČ					VINSKA PENA, POLIVKA				
FILMSKI IGRALEC NEESON				SENČNICA, HLADNICA			IGRALEC IVANČ KRAJ V J. ITALIJI						MESTO V FRANCIJI KOZAŠKI POVELJNIK				
KANADSKI PEVEC (PAUL)				PAUL ELUARD FATUM (LAT.)		ŠOLSKA OCENA RANO- CELNIK				PRVA ŽENSKA SLOV. ŠAHIST			EVA SRŠEN	SANI ZA VOZNO HLODOV	ROGATA GOZDNA ŽIVAL	NIZKO GORSKO GRMIČEVJE	
MESTO V JUŽNI KOREJI					VEZ GLAVE S TRUPOM ALBERTO TOMBA				KARTUZIJA POD GORJANCI MESTO V ŠPANIJI								
AVTOR: KARL DREMEL	IZBOLJŠANJE NEZDRAVIH ZDRAVSTVENIH RAZMER										TISKARSKO SITO TEMNI DEL DNEVA						
	STRUP. KAČA	HRVAŠKI PETROL	LANENO PREDIVO														
PRIPRAVA ZA OBGLA- VLJANJE								NEM. PESNICA (BETTINA)					PRITOK BALHA- ŠKEGA JEZERA				
INDIJSKI ŠAHOV. VELE- MOJSTER					KRALJEVIČ IZ MAHAB- HARATE			ANTIČNA LJUBLJANA					DENARNA NAKAZNICA				
PERZEJEVA MATI					ŠVEDSKO ZIMSKO SREDIŠČE			METODA, RAVNANJE, MODUS					HRVAŠKA IGRALKA BEGOVIČ				

Ime in priimek:

Davčna številka:

Starejša dama pride v zavod za zaposlovanje in reče: "Vzamem prav vsako delo, res vsako, ki mi ga lahko ponudite!" "Ampak..., zakaj vendar?" "Zgodila se je katastrofa! Moj mož se je upokojil!"

*

Slovenska tovarna čevljev je v Afriko, precej neraziskano tržišče za prodajo čevljev, poslala dva zastopnika, da bi ugotovila, kakšne so možnosti za prodajo na tem oddaljenem tržišču. Oba zastopnika sta si razdelila potencialno tržišče, po mesecu dni pa sta v tovarno poslala poročili: Prvi je sporočil: "Možnosti za izvoz in prodajo čevljev v Afriki so skoraj nične, saj skoraj vsi hodijo bos!" Drugi je sporočil: "Možnosti za prodajo so enkratne, saj tu vsi hodijo bos!"

Nagradna križanka

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke bo žreb razdelil nagrade v obliki vrednostnega bona, ki ga bodo nagrajenci lahko vnovčili v naši industrijski trgovini:

1. nagrada - bon v vrednosti 10.000 tolarjev
2. nagrada - bon v vrednosti 6.000 tolarjev
3. nagrada bon v vrednosti 3.000 tolarjev

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Steklarja, Cesta 1. maja 14, 1430 Hrastnik do 15.11.2002. Reševalce prosimo, da pripišejo svojo davčno številko.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v Steklarju št.2/2002 smo prejeli 30 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

1. nagrada - bon v vrednosti 10.000 tolarjev: Lidija Kirn, upok.
2. nagrada - bon v vrednosti 6.000 tolarjev: Ludvik Seničar, upok.
3. nagrada bon v vrednosti 3.000 tolarjev: Mojca Trinker

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

VODORAVNO: drm, Ohm, lamela, UVAJANJE, Ikaros, METODE, Grm, roka, DK, Arago, opast, Savlje, Kiar, noč, GU, omajek, AR, Alep, šarm, kajuta, Kloto, Kuba, SČ, Rem, Ios, god, Steen, Watt, slatina, Litvak, nrv, tat, Ban, AŠ, torta, obok, lesk, vino, laik, leto, Irka, Onič, Ossa, Arat, štor, Jaki, star, Raka, pika. K.D.

STEKLAR

Steklar - glasilo poslovne skupine Steklarne Hrastnik ureja uredniški svet: Marinka Anžlovar, Brigita Stopar, Janja Rojko, Metka Gabrič, Sabina Strgaršek in Alenka Leskovšek. Glavni urednik: Soniboj Knežak. Oblikovanje: Alenka Leskovšek. Fotografije: Branko Klančar. Lektor: Herta Erman. Grafična priprava in tisk: Tiskarna Tori

Naslov uredništva: Steklar Hrastnik, C. 1. maja 14, tel.: 03 56 54 600.